

CAO

DLO'ers zijn het wachten beu. | p.5 |

Kanker

Nanochip maakt film van bewegende cellen . | p.18 |

Record

Het loopt storm bij studentenverenigingen . | p.25 |

RESOURCE ^[NL]

Voor studenten en medewerkers van Wageningen UR

nr. 2 – 27 augustus 2015 – 10e jaargang

We gaan gewoon op kamers

Ook zonder basisbeurs | p.12

>> DANNY EN INGRID + BOOGSCHIETEN

Danny Quak, desktop engineer Facilitair Bedrijf / Ingrid Hijman, directeur honours programma, Onderwijs Instituut

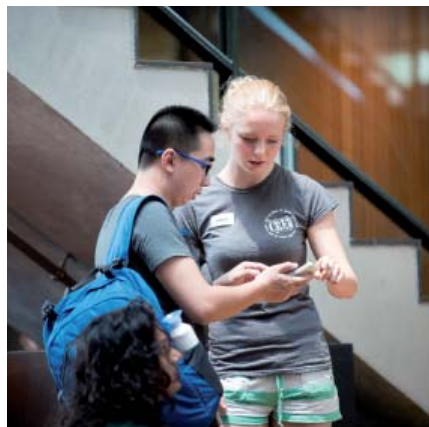

‘Steeds op zoek naar het perfecte schot’

Twee zielen, één passie. Voor partners Danny Quak en Ingrid Hijman is dat schieten. Aanleggen, spannen en loslaten. Met 280 km/uur zoekt de pijl naar het bord. Hij: ‘Het is heerlijk om die roos te raken’. En je kunt het lekker samen doen. Bij boogschieten zijn man en vrouw gelijk. Zij: ‘Alle soorten mensen zijn hier samen en leren van elkaar. Daar kan ik echt van genieten’. Meer weten: www.ace-xclusive.nl RK / Foto: Guy Ackermans

>> INHOUD

nr. 2 – 10e jaargang

>> **7**

NIEUWE STUDENTEN

Aantal eerstejaars opnieuw gestegen.

>> **8**

KLEURRIJK PARK

Maak groen aantrekkelijker voor iedereen.

>> **20**

SPITSBERGEN

Dagboek van een expeditie.

EN VERDER

- 4 Gevelkunst Biotechnion behouden**
- 6 Goede start Master online**
- 7 Zomergast Adriaan Geuze blikt terug**
- 9 Kooi-ei is duurzaam**
- 11 Reacties op resource-online.nl**
- 12 Studeren zonder stufi**
- 18 Plastic onvindbaar in oceaan**
- 25 NjiSri verhuist niet**
- 26 Argo naar het EK**
- 29 Meanwhile in China.**

MAPJES

Tijdens de AID werd afvalscheiding verheven tot een hogere kunst. Overal zag je rijen containers die in totaal negentien (!) afvalstromen moesten verwerken. Fantastisch natuurlijk maar een blik in een van de kliko's zorgde voor een domper op mijn vreugde. Na de intramarkt bleek deze gevuld met zakken keurig belegde kaasbroodjes. Het AID-bestuur zag dat ook liever anders, maar de voedselbank hanteert strenge hygiëneregels. Uit de koelkast, uit de gunst. Onwillekeurig moest ik denken aan de stroom mailtjes richting mijn mailbox. Een paar jaar geleden leerde ik Outlook alles automatisch te sorteren. Nieuwsbrieven in een mapje, persberichten in een ander mapje. Het voelde als een triomf; de e-tsunami getemd. Het was een pyrrhusoverwinning. Zodra een mailtje is verstuurd en in een mapje ploft, lees ik het toch, te bang iets te missen. Twee weken na mijn vakantie liggen er nog 54 mailtjes, van de 350. Maar ze zitten wel keurig in mapjes.

Rob Ramaker

>> **Plastic verdwijnt uit de oceaan. | p.18**

STUDENTEN NOG ALTIJD MASSAAL OP KAMERS

- Nieuwe studenten krijgen niet langer een basisbeurs.
- Toch wil de meerderheid van Wageningse eerstejaars op kamers.

Ook na het verdwijnen van de basisbeurs wil 87 procent van de Wageningse eerstejaars op kamers. Van de studenten die in september van start gaan, heeft 65 procent al een kamer terwijl 22 procent nog op zoek is. Dit blijkt uit een enquête die *Resource* tijdens de AID hield onder 293 eerstejaars.

Door de invoering van het sociaal leenstelsel, of 'studievoorschot', ontvangt de nieuwe lichter studenten geen basisbeurs. Uitwonende studenten lopen zo maandelijks 286 euro mis, terwijl thuisblijvers er 102 euro bij inschieten. Over een driejarige bachelor loopt dit op tot maximaal 15 duizend euro. Studenten houden wel recht op een ov-jaarkaart en, wanneer hun ouders minder kapitaalkrachtig zijn, een aanvullende beurs.

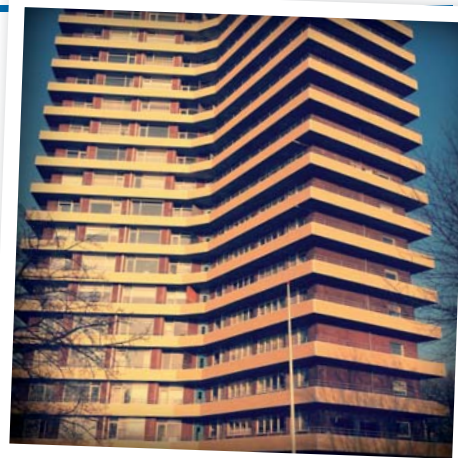
De impact van die maatregelen lijkt echter beperkt. Van de thuisblijvende studenten geeft bijna 30 procent aan dat de invoering van het leenstelsel wel een rol speelde bij hun keuze. Slechts 6 procent noemt de financiën als voornaamste reden niet op kamers te gaan. Uit gesprekken met studenten blijkt dat het nieuwe leenstelsel doorgaans een extra zetje was voor mensen die toch al twijfelden of ze op kamers zouden gaan.

Ook studentenhuysvester Idealis ziet weinig veranderingen. Het totaal aantal inschrijvingen is hoger dan vorig jaar, zegt voorlichter Corina van Dijk, 'en het aantal reacties vergelijkbaar.' De cor-

poratie blijft gespitst op een eventuele afname, maar tot dusver 'zien we het echt niet'. Wel geeft Van Dijk aan dat Wageningse studenten meer op kamers gaan dan het landelijk gemiddelde. Daar zijn een aantal redenen voor, zegt ze. Zo hebben WU-studenten relatief veel contacturen terwijl het vaak lastig is de universiteit vroeg te bereiken met het openbaar vervoer. Ook biedt de WU veel specialistische opleidingen die studenten uit het hele land trekken.

Maar ook buiten Wageningen lijken studenten nog even graag op kamers te gaan. Zo zien studentenhuysvesters uit Nijmegen (SSHN) en Utrecht (SSH) ook geen effect van het leenstelsel.

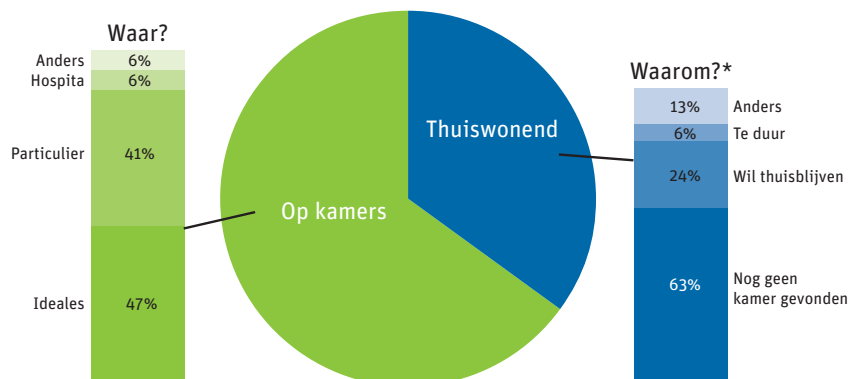
Dat is verrassend, gezien de vele alarmerende voorspellingen die afgelopen jaar opdoken. Zo presenteerde minister Blok voorjaar 2014 een enquête onder 6000 studenten. Zij werden gevraagd of ze andere keuzes zouden hebben gemaakt, wanneer ze geen recht hadden op een basisbeurs.

De helft zou overwegen langer bij ouders te blijven wonen en 14 procent zou er zelfs over denken nooit op kamers te gaan. Enquêtes van het Nibud en het tv-programma *Eén vandaag* trokken soortgelijke conclusies. **RR**

'Studeren zonder stufi'
lees op pagina 12 hoe studenten zelf denken over de effecten van het leenstelsel.

Hoe wonen eerstejaars?

DEEL GEVELKUNST BIOTECHNION NAAR CAMPUS

Het reliëf op de gevel van het Biotechnion gaat niet verloren. Het kunstwerk van beeldend kunstenaar Henk Tieman krijgt een plekje op de campus. De platen worden hergebruikt. Volgens deskundigen zijn de keramiek gevelplaten, die het gebouw op de eerste verdieping omgorden, ongeschonden van de gevel te halen.

Het reliëf bestaat uit twaalf verschillende platen geglaazuurd aardewerk (chamotte) van anderhalf bij vijf meter. De platen zijn gemaakt door De Porcelijne Fles in Delft, bekend van het Delfts aardewerk, waar Tieman werkte als

hoofd van de afdeling Bouwkeramiek. Er is een kunstenaar in de arm genomen om het werk een tweede leven op de campus te geven.

De sloop van het Biotechnion betekent wel het einde van de kleurige gevelplaten van beeldend kunstenaar Peter Struycken. Hij maakte het werk in 1989 bij de renovatie van het gebouw. Struycken voorzag de balkons van aluminium platen in de pastelkleuren oker, groen, blauw en roze. Struycken gebruikte daarvoor de computer, wat destijds nieuwe was. Voor dit kunstwerk is geen tweede leven voorzien. **RR**

DLO-MEDEWERKERS WILLEN SNEL CAO-AKKOORD

- Referendum door WUR-council.
- Meerderheid tevreden met huidig resultaat.

Zo'n 85 procent van DLO-medewerkers wil snel een nieuwe cao op basis van de huidige stand van de onderhandelingen. Punten waar geen overeenstemming is, zouden dan doorschuiven naar een volgende onderhandelingsronde. Dit blijkt uit een raadpleging die de WUR-council afgelopen zomer per e-mail uitvoerde on-

der de 2500 DLO'ers. Slechts 8 procent stemde tegen een akkoord en 7 procent had geen mening. In totaal bracht 44 procent van de medewerkers zijn stem uit.

Vakbonden en Wageningen UR onderhandelen al meer dan twee jaar over een nieuwe cao voor DLO-medewerkers.

De uitkomst is opvallend omdat de vakbonden het huidige aanbod van DLO *niet* voldoende vinden. Naast een salarisverhoging van 2 procent en een overkoepelend werknaar-werkregeling, willen de bonden bijvoorbeeld dat het

wettelijke vervallen derde jaar van de WW-uitkering wordt 'gerepareerd'. Het is nog onduidelijk wat de onderhandelaars doen met deze uitslag. De raadpleging heeft geen officiële status en de onderhandelingspartners kunnen het resultaat naast zich neerleggen. In november riep de WUR-council de partijen ook al op snel met een akkoord te komen.

'Zonder cao-akkoord blijft het zo hangen', lees op pagina 22 hoe gewone DLO'ers denken over de vastgelopen cao-onderhandelingen. **RR**

©COLUMN|KEES

Nazomerstilte

De merel zit in de zon en kijkt me aan met een stille, oplettende blik. Zijn plukkerige verenkleed mist een aantal staartveren. Zou een kat hem te pakken gehad hebben? Het blote roze velletje is zichtbaar. Geruisloos vliegt hij de kiwistruik in. Het is nog stiller geworden.

In de zomermaanden is het sowieso stil. Op mijn hondenrondje door buurt en bos valt de stilte over me heen. Geen autoruis van de N225. Weinig andere hondenbaasjes. Alsof het altijd zondagmorgen is. Ook geen gefluit van vogels. Boven in de bergen kan het ook zo stil zijn. Heel anders dan in het voorjaar wanneer de vogels elk ander geluid overtreffen.

Ik moet denken aan het gedicht van Rutger Kopland over Merels: *... er is iets in je dat leeg is en het stroomt vol met het zingen van die merel....*

Mijn merel zat in de kiwi, met een kapot verenkleed. Treurend of niet? Opeens begrijp ik het: ruïen doe je in stilte anders ben je een makkelijke prooi voor katten. Alle vogels zijn stil in de rui. Dat verklaart de allesoverheersende nazomerstilte.

Nieuwe veren hoeft ik niet. Toch is vakantie vieren ook een soort ruïen. Herstellen van een intensief collegeseizoen. Ik heb ook stil zitten ruïen. De zon toegelaten op mijn huid. In mijn huid. Door mijn poriën heen voelde ik de zon de stress van afgelopen jaar opzoeken. En laten verdampen als zomerzweet. Totdat alle stress verdwenen was. Een ontspannen leegte vulde mijn lijf. De veren in mijn hersens zijn weer aangespannen voor het volgende collegeseizoen. Ik neem me heftig voor om meer buiten en minder achter het computerscherm te zijn. **KS**

kort

>> WK ATLETIEK

Wageningse studente achtste op zevenkamp

Studente Voeding en maatschappij Nadine Visser is achtste geworden tijdens de zevenkamp op het WK Atletiek in Beijing. De twintigjarige meerkampatlete verbrak op de 100 meter horden bijna het Nederlands record. Ze was 0,04 seconden te langzaam om het Nederlands record van Marjan Olyslager van 12,77 uit 1989 uit de boeken te halen. Visser richt zich nu op de 4x100 meter estafette, die ze samen met zilverenmedaillewinnaar Dafne Schippers op 29 augustus rent. Visser is een nieuwkomer bij de estafette en zal waarschijnlijk startloopster zijn. Een fijne positie, bekende ze eerder, omdat ze nog wat moeite heeft met de wissels. De vier estafettedames rekenen op een finaleplaats. **LvdN**

Nadine Visser

>> ANDERHALF MILJOEN EURO

Geld voor fokkerijonderzoek

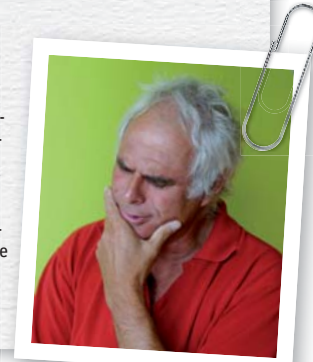
Onderzoeksfancier STW steekt anderhalf miljoen euro in fokkerijonderzoek van Breed4Food. De vier deelnemende fokkerijbedrijven dragen zelf ook nog eens anderhalf miljoen bij. Daarmee kunnen zeven promovendi en drie postdocs aan de slag bij Wageningen UR en andere Nederlandse universiteiten. Het toegekende onderzoeksprogramma richt zich op genomics, het systematisch screenen van genetische informatie van koeien, varkens en kippen. Met die informatie willen de onderzoekers en bedrijven het dierenwelzijn verbeteren, de ecologische voetafdruk van de veestapel verkleinen en het gebruik van antibiotica in de veehouderij terugdringen. Breed4Food is een initiatief van Wageningen UR en de fokkerijbedrijven CRV, Cobb Europe, Hendrix Genetics en Topigs Norsvin. **AS**

>> WANBETALERS

Deurwaarder vaker naar oud-studenten

Eén op de vijf oud-studenten met een studieschuld is wanbetaler. Dat blijkt uit onderzoek van de NOS. Een deel van hen betaalt na een herinnering van DUO alsnog en loopt daarna weer keurig op schema. Tweederde reageert niet op aanmaningen zodat er uiteindelijk een deurwaarder aan te pas moet komen. Dit jaar hadden 122 duizend oud-studenten een betalingsachterstand. Bijna 76 duizend mensen kregen een deurwaarder op hun dak. Soms verzaken de wanbetalers bewust, maar vaak zijn het oud-studenten die nooit meer hun oude e-mailadres bekijken, of die zijn vergeten een verhuizing door te geven. Verder woont een deel van de oud-studenten in het buitenland, waardoor ze voor studiefinancier DUO moeilijk te vinden zijn. **AS**

Kees van Veluw (57) is docent Permacultuur en netwerker biologische landbouw. Zijn visie haalt hij uit zijn werk met zowel Afrikaanse als Nederlandse boeren, zijn vrouw, drie zonen, hond en kippen.

VIJFENVEERTIG STUDENTEN STARTEN MET ONLINE MASTERS

- Boven verwachting.
- Moocs als ideaal uithangbord.

Voor de online masters Plant breeding en Nutritional epidemiology and public health hebben zich ongeveer vijfenveertig studenten ingeschreven. 'Dat is boven verwachting', zegt Ulrike Wild, directeur Distance learning. 'We zijn pas driekwart jaar geleden begonnen voor deze opleidingen te adverteren. In China hebben we er bijvoorbeeld nog nauwelijks reclame voor gemaakt.' De studenten komen vooralsnog uit Europa, Canada, de VS, Ecuador en enkele andere landen.

De online masters zijn gericht op mensen die al werken en daarnaast een opleiding willen volgen. De gemiddelde leeftijd van de studenten is dan ook 31 jaar. De duur van deze masters is daardoor met vier jaar twee keer zo lang als normaal in Wageningen. 'We hebben ervoor gekozen de studenten in groepsverband te laten studeren, allemaal in hetzelfde tempo. Voordeel daarvan is dat studenten van elkaar kunnen le-

ren, elkaar becommentariëren en elkaar motiveren.' De eerste lichting zal dus ook echt vier jaar bezig zijn. Sneller studeren is nog niet mogelijk, want veel vakken van het tweede jaar (en daarna) moeten nog ontwikkeld worden. De studenten die volgend jaar starten, kunnen wel af en toe een vak uit het tweede jaar meepakken en dan wellicht in drie jaar afstuderen, verwacht Wild. 'Uiteindelijk is het doel om met de online masters het onderwijs veel flexibeler te maken. Als iemand een sabbatical neemt en dan even wat sneller wil studeren, dan moet dat kunnen.'

Naast meer flexibiliteit in tijd, mikt Wild op een minder krampach-

tig onderscheid tussen studenten die op Wageningen Campus hun opleiding volgen en mensen die online studeren. Zo ver is het echter nog niet, maar de grenzen tussen online en offline vervagen al wel. De gratis Massive Open Online Courses (MOOCs) die Wageningen University vorig jaar lanceerde worden nu ook gebruikt in het campusonderwijs.

Het gratis verspreiden van kennis blijkt een uitstekende marketingstrategie. Ongeveer een kwart van de studenten die straks beginnen aan hun – betaalde – online master deed vorig jaar mee aan één van de Wageningse MOOCs. **KG**

FIETSERSBOND PLEIT VOOR DOORGANG

- 200 meter schelpenpad voldoende.
- WUR wacht op definitieve plannen.

Van het station Ede-Wageningen naar de campus fietsen zonder één stoplicht tegen te komen? Het kan, als Wageningen UR meewerkt, zegt de Fietsersbond. Maar de WUR wil nu niets doen. Waar het om gaat is een onverhard pad aan het einde van de Bornsesteeg. Het stuk van ruim 200 meter vormt de ontbrekende schakel in een route die via het fietstunneltje onder de Mansholtlaan en de Bovenbuurtweg naar station Ede leidt. Maar hekken aan weerszijden versperren de doorgang. 'We hoeven geen breed fietspad. Een schelpenpadje volstaat al', zegt Leo van den Berg van de Fietsersbond. Volgens Ad van der Have van het Facilitair Bedrijf moet er eerst duidelijkheid komen over de Noordelijke ontsluiting van de campus. In dat plan is al een vrijliggend fietspad langs de Bornsesteeg voorzien dat naar de stoplichten bij de Mansholtlaan voert. **RK**

VERHUIZING NAAR HELIX OPNIEUW UITGESTELD

- De luchtafvoer is nog niet in orde.
- Verhuizing wellicht in oktober.

De ingebruikname van het nieuwe gebouw Helix is opnieuw vertraagd. Op zijn vroegst 1 oktober verhuizen de eerste onderzoekers van de Dreijen naar de campus. Tenminste, als het gebouw op 28 augustus technisch helemaal in orde is.

De in mei geplande oplevering van Helix is dit jaar al vaker uitgesteld. Eerst naar juli en later naar

begin augustus. Er ontstond opnieuw vertraging omdat de luchtafvoer van het gebouw nog niet vol-

doet, zegt Bart Sjoerts, facilitair manager bij de Agrotechnology & Food Sciences Group (AFSG). Aan

Helix worden hoge eisen gesteld omdat het gebouw een groot aantal zuurkasten bevat. 'We zetten nu alles op alles om het gebouw op 28 augustus op te leveren.'

Voor een aantal leerstoelgroepen, zoals Microbiologie, Biochemie en Humane voeding, is de geplande verhuizing afgeblazen. Sjoerts probeert enkele van de geannuleerde verhuizingen opnieuw te plannen in oktober. De overige groepen verhuizen tussen oktober en januari, tenminste, als Helix wordt goedgekeurd. Anders kan ook deze planning de prullenbak in. 'En daar', zegt Sjoerts, 'wil ik nu even niet aan denken.' **RR**

AANTAL EERSTEJAARS IS GESTEGEN

- **Verwachting ligt rond 1500.**
- **Schakelprogramma in trek.**

Het aantal eerstejaars bachelorstudenten groeit met 6 á 7 procent ten opzichte van vorig jaar. Dat schat Henk Vegter, hoofd van de afdeling Quality & Strategic Information. De instroom van nieuwe studenten zou dan uitkomen op ongeveer 1500 bachelorstudenten. Vorig jaar bleef de teller staan op 1418 nieuwkomers.

Hoewel het nieuwe collegejaar eindelijk al begint, zijn de definitieve aantallen nog niet bekend. Op basis van de vooraanmeldingen bij Studielink en jarenlange ervaring kan Vegter echter wel een gedegen inschatting maken. Zo is aan de cijfers die Studielink wekelijks aanlevert duidelijk te zien dat het hoge aantal voorinschrijvingen vanaf juni weer terug gaat lopen. Oorzaak is bijvoor-

beeld dat leerlingen gezakt zijn voor hun VWO-diploma of alsnog besluiten een tussenjaar te nemen. Het aantal nieuwe Wageningse bachelorstudenten staat volgens Studielink nu op 1590. Maar omdat Vegter uit ervaring weet hoe de curve loopt gaat hij uit van iets meer dan 1500 eerstejaars.

Veruit de grootste opleiding is Bedrijfs- en consumentenwetenschappen met 180 studenten. De kleinste opleiding is Communicatiewetenschappen, maar de belangstelling ervoor trekt wel flink aan. Twintig eerstejaars (eerder aangeduid als de kritische ondergrens om levensvatbaar te zijn) wordt nog niet gehaald, maar de teller staat nu op 14 á 15. Bijna een verdubbeling ten opzichte van 2014. Bij Biologie, Levensmiddelentechnologie en Voeding en gezondheid worden ongeveer 140 studenten verwacht.

Een flinke toename ziet Vegter

FOTO: SVEN MENSCHER

Een nieuwe student schrijft zich in tijdens de AID 2015

ook in studenten die het schakelprogramma doen. Dit programma is voor studenten die in een MSc-opleiding willen instromen maar nog niet aan alle toelatingseisen voldoen. Vorig jaar waren er 82 "schakelaars", dit jaar verwacht Vegter er zo'n honderd.

Op de instroom in de masteropleidingen heeft Vegter iets minder

kijk, maar hij verwacht ook daar groei: een totale instroom van ongeveer 2000 studenten, ten opzichte van 1900 vorig jaar. Het aantal aanvragen vanuit het buitenland is nog steeds ongekend (zo'n 6000 dit jaar), maar slechts een deel daarvan wordt toegelaten en van die mensen krijgt ook lang niet iedereen de financiering en het papierwerk rond. **KG**

'IK PIEKER ER NIET OVER'

Wat voor reacties kreeg u na de uitzending?

'Ik kreeg een aardig bericht van Louise Fresco en ook honderden e-mails. Het leukst vond ik echter hoe de rector magnificus van de TU Delft zijn eerstejaars toesprak. Hij riep ze op de uitzending van *Zomergasten* terug te kijken omdat je daar het warmste pleidooi ooit voor het werk van ingenieurs kon zien. En dat weet ik omdat mijn dochter in de zaal zat, met rood hoofd en vlekken in haar nek.'

Heeft u het programma zelf teruggekeken?

'Nee, ik pieker er niet over. Het is vrij pijnlijk naar jezelf te kijken en het lijkt me ook niet interessant.'

Was het intimiderend daar te zitten?

'Het was een ontzettende eer. Maar ik vond het lastig dat ik niet drie uur lang kon praten over mijn werk als ontwerper. Een interviewer heeft niet genoeg voorkennis daar zo lang en diep op in te gaan. Bovendien zit je gebonden aan het format met de filmpjes. Daarom besloten we te praten over mijn inspiratiebronnen, zoals het Nederlandse landschap. En natuurlijk hoe, bij de vormgeving hiervan, de ingenieur naar de achtergrond is verdwenen en vervangen is door managers en juristen.'

Heeft u dat verhaal goed over het voetlicht kunnen brengen?

'Ik ben nooit tevreden, en ook nu denk ik dat ik het beter had kunnen doen. Maar afgaande op de reacties is het klip en klaar dat mensen de boodschap hebben opgevangen. Er kwamen veel reacties op de foto's van Leiderdorp, een

voorbeeld van de lelijkheid van het moderne Nederlandse landschap en de onbegrijpelijkheid waarom dat zo moet zijn. Maar ook op de poëzie van Ter Balkt.

'En natuurlijk heeft iedereen op maandag bij de koffieautomaat een mening. De presentator begreep er niets van, de gast was saai, op het enige interessante punt gingen ze niet in. Dat is de folklore van *Zomergasten* en dat is mede wat het zo leuk maakt.' **RR**

Adriaan Geuze in gesprek met Wilfried de Jong.

Wie? Adriaan Geuze, bijzonder hoogleraar Landschapsarchitectuur
Wat? Werd drie uur lang geïnterviewd in het tv-programma *Zomergasten*
Waarover? Hij vertelde over de Nederlandse traditie van ingenieurs die nieuw land maken

DRAAGVLAK VOOR NATUUR MOET KLEURRIJKE

- Natuurbescherming is vooral zaak van witte Nederlanders.
- Chinese Nederlanders komen nauwelijks in het bos.

Etnische afkomst speelt een rol bij de beleving van natuur. Natuurorganisaties moeten daar meer rekening mee houden als ze het draagvlak voor hun werk willen vergroten. Dat concludeert Marjolein Kloek in haar proefschrift *Colourful green*, waarin ze verschillen onderzoekt in recreatief gedrag en natuurbeleving tussen Nederlandse jongvolwassenen van Turkse, Chinese en autochtone komaf. Kloek deed haar studie in opdracht van Staatsbosbeheer. Op dit moment is één op de vijf Nederlanders allochtoon, terwijl natuurbeheer vooral een 'witte' aangelegenheid is.

Kloek hield naast groeps gesprekken een uitvoerige enquête onder meer dan duizend jongvolwassenen tussen 18 en 35 jaar. De resultaten zijn opmerkelijk. Maar één op de drie ondervraagde jongeren had in de afgelopen drie maanden buiten de woonplaats in het groen gerecreëerd. Het bezoek aan het stadsgroen lag hoger: de helft had wel eens in het stadspark gezeten, gewandeld, gefietst, gebarbecued of iets anders recreatiefs gedaan.

De verschillen tussen de jongeren zijn evenwel aanzienlijk. Chinese Nederlanders bijvoorbeeld

maken nauwelijks gebruik van de groene ruimte. Slechts 30 procent had groen binnen de woonplaats bezocht en maar 20 procent buiten de woonplaats. Dubbel zo veel Turkse en autochtone Nederlanders (40 procent) recreëerden buiten de stad. In de stad spannen de Turkse Nederlanders de kroon: liefst 70 procent van de jongeren gaf aan het afgelopen kwartaal in het stadsgroen te zijn geweest.

Etniciteit speelt dus, volgens Kloek, een rol. 'Niet het feit dat je allochtoon bent is daarbij relevant, maar wat je culturele achtergrond is. Je kunt allochtonen niet over één kam scheren. Maar etniciteit is niet het enige. Iedere persoon

heeft meerdere identiteiten. Je bent niet alleen van Turkse of Chinese afkomst, je bent ook jongere of bijvoorbeeld natuurliefhebber. Al die verschillende identiteiten bepalen hoe je over natuur denkt en hoe je natuur beleeft.'

Kloeks werk toont ook aan dat natuurorganisaties wel wat meer kleur kunnen gebruiken. Van de ondervraagde Turkse Nederlanders was maar een procent lid van een natuurorganisatie en had niemand het afgelopen jaar als natuurvrijwilliger gewerkt. De helft van hen bleek zelfs geen enkele natuurorganisatie te kunnen noemen. 'Verontrustend', zegt Kloek daarover. Overigens, ook één op de

acht autochtone Nederlanders kon geen natuurclub noemen.

Ondanks die geringe bekendheid en actieve betrokkenheid vindt twee van de drie jongeren het wel belangrijk om de natuur te beschermen. Er is dus volgens Kloek voor natuurorganisaties werk aan de winkel om dat positieve gevoel om te zetten in actieve betrokkenheid. Kloek: 'Staatsbosbeheer is bijvoorbeeld bezig een multiculturele jongerenraad op te zetten. Deze raad zal als klankbord worden ingezet bij bijvoorbeeld de inrichting van natuurgebieden. Dat kan helpen bij het creëren van draagvlak en het vergroten van de betrokkenheid bij natuurbescherming.' **✎ RK**

FOTO: JANINE SCHRIJVER

Een zomerse dag in het Rotterdamse Vroesenspark

WEIJERS GENOMINEERD ALS 'WETENSCHAPSTALENT 2015'

Plantenonderzoeker Dolf Weijers is één van de 25 genomineerden voor het wetenschapstalent van 2015. De winnaar wordt 24 september bekend gemaakt in Amsterdam. De talenten zijn door een vakjury geselecteerd uit 50 kandidaten die zijn voorgedragen door

Nederlandse en Vlaamse universiteiten.

Dolf Weijers, persoonlijk hoogleraar bij de leerstoelgroep Biochemie, onderzoekt de ontwikkeling van planten tot op het allerkleinste niveau. Eerder dit jaar haalde hij een Vici-beurs binnen. In 2013 was

hij de teacher of the year van Wageningen Universiteit.

Weijers vindt het 'een eer' genomineerd te zijn, maar is niet van plan om flink te gaan lobbyen voor stemmen, een paar oproepjes daargelaten. Hij is als enige Wageningse onderzoeker genomineerd.

Tot 7 september kan het publiek stemmen via www.newscientist.nl/talent. Samen met het oordeel van een vak jury wordt bepaald wie de eerste editie op zijn of haar naam schrijft. De winnaar ontvangt een boekenpakket en een geldbedrag van 1500 euro. **✎ RR**

KOOI-EI DUURZAMER DAN SCHARREL-EI

- Volgens people, planet en profit-principe.
- In navolging van aardappel en melk.

De duurzaamste eieren in Nederland komen uit een verrijkte kooi. Scharreleieren scoren het minst. Dat blijkt uit Wageningen onderzoek waarin de duurzaamheid van kooi-, biologische, scharrel- en vrije-uitloop-eieren werd vergeleken.

De onderzoekers van Rikilt, Biometris, LEI en Food & Biobased Research gingen aan de hand van eigen onderzoek en literatuur na hoe de verschillende eieren presteerden op het gebied van milieu (onder andere CO₂-uitstoot), welzijn, voedselveiligheid en prijs. Dat leidde tot duurzaamheidsscores op het gebied van *people, planet and profit* waarbij steeds een productiesysteem als 'best practice' uit de bus kwam.

Vanuit milieuoogpunt kwam het ei uit de verrijkte kooi (een hok van 750 cm² per leggen) als beste uit de bus. Dit systeem produceerde de minste ammoniak en CO₂ per dier, stelden de onderzoekers vast. Vrije uitloop en biologische eieren haalden de slechtste milieuscore. Maar op 'people'-gebied (welzijn, voedselveiligheid en consument) scoorde vrije uitloop juist het beste en de verrijkte kooi - en scharrelkip slecht. En bij de economische prestaties kwamen de verrijkte kooi en het biologische ei als beste uit de bus. Als je alle cri-

teria even zwaar weegt, haalt het verrijkte kooi-ei de hoogste duurzaamheidsscore en het scharrelei de laagste, concludeert onderzoeker Esther van Asselt van Rikilt.

Ze deed het onderzoek in opdracht van het ministerie van Economische Zaken, die graag inzicht wil in de duurzaamheid van verschillende productiesystemen in de landbouw. 'Als je de nadruk op dierenwelzijn legt, wil je een ander ei dan wanneer je het milieu belangrijker vindt', zegt Van Asselt. 'Daar kun je in de politieke afwegingen rekening mee houden.'

Het ei-onderzoek maakt deel uit van een drieluik. Eerder onderzocht ze de duurzaamheid van melk en aardappels. Bij de aardappels maakte ze onderscheid tussen gangbaar, biologisch en stadslandbouw. De stadslandbouwpieper haalde de hoogste 'people' score, de gangbare aardappel de beste milieuscore, maar in de totale duurzaamheidsscore waren de verschillen gering.

Bij de melk maakte ze onderscheid tussen gangbaar, biologisch en rauwe melk. Tot haar verbazing haalde de rauwe melk de beste score en de gangbare melk de slechtste. 'Rauwe melk kost minder energie en transport. Als Rikilt zijn we niet zo blij met die uitkomst, want qua voedselveiligheid vormt rauwe melk een risico. Eind vorig jaar overleed in Australië een kind na het drinken van rauwe melk die besmet was met *E-coli*-bacteriën. Je kunt het stimuleren als overheid, maar dan moet de producent wel hygiënemaatregelen treffen en meer controleren.' **AS**

VISIE <<

'We moeten een betere wereld maken'

Europa wordt overspoeld met vluchtelingen.

Belangrijkste oorzaak is het toegenomen aantal conflicten en oorlogen in de omgeving. Hoe lossen we dit op? Eerst vluchtelingen opnemen, dan investeren in conflictpreventie, vindt Thea Hilhorst, hoogleraar Humanitaire Hulp en Wederopbouw in Wageningen.

Worden we overspoeld?

'We moeten niet overdrijven. In de EU bedraagt het aantal vluchtelingen nu 0,2 procent van de bevolking. Daar kunnen we toch wel voor zorgen? Engeland neemt minder vluchtelingen op dat 5 jaar geleden. Zet dat eens af tegen een land als Libanon, waar inmiddels 1,7 miljoen gevluchte Syriërs zitten.'

Opvang in de regio is toch beter?

'Dat is zo, maar daar zit een grens aan. Hoewel de budgetten voor humanitaire hulp het afgelopen jaar zijn gestegen van 20 naar 24 miljard dollar, houden die de groei van de humanitaire nood niet bij. Er zijn op dit moment conflicthaarden in meer dan dertig landen, alle met substantiële hulpprogramma's. Het wereldvoedselprogramma heeft te weinig geld om al die vluchtelingen in de regio van voedsel te voorzien, dat moet op rantsoen.'

Is er een oplossing?

'Er wordt te weinig gepraat over hoe je het aantal vluchtelingen kunt verminderen. Het is ironisch dat we de afgelopen jaren hebben bezuinigd op internationale diplomatie en ontwikkelingshulp. Vaak is het mogelijk om conflicten te voorkomen. We moeten investeren in conflictpreventie en risicoreductie voor natuurrampen, om daarmee de oorzaak van de migratiestromen weg te nemen. We moeten een betere wereld maken.'

En op korte termijn?

'Moeten we meer vluchtelingen opnemen. Ik wil er best eentje in huis. Verder is er volgend jaar een VN-conferentie om na te gaan of we de opvang van de vluchtelingen beter en efficiënter kunnen regelen. Nu kost een vluchteling gemiddeld 200 dollar – daar krijgt ie een jaar lang voedsel en onderdak voor. Ik vind dat niet veel, ik denk niet dat dat goedkoper kan.' **AS**

NANOCHIP MAAKT FILMPJE VAN KANKERCEL

- Chip is kwart bij kwart millimeter groot.
- Elektrisch beeld in hoge resolutie.

Wageningse plantenwetenschappers hebben samen met Twentse en Italiaanse onderzoekers een sensor ontwikkeld die een elektrische opname kan maken van bewegende cellen. Dit opent nieuwe perspectieven om bijvoorbeeld geneesmiddelen tegen kanker te testen.

De sensor is gebaseerd op een prototype chip van het bedrijf NXP uit Eindhoven. Het apparaatje is een kwart bij een kwart millimeter groot en bevat zo'n 65.000 elementen of pixels. Doordat elk afzonderlijk element de elektrische eigenschappen van zijn directe omgeving kan meten, krijg je met alle pixels tezamen een elektrisch beeld van een cel in een zeer hoge resolutie, verklaren onderzoekers Maarten Jongsma en Harrie Verhoeven. Zo hebben ze een filmpje gemaakt van een agressieve kankercel die zich probeert te hechten aan het oppervlak van de chip. Dat filmpje staat op resource-online.nl.

Cellen hebben een elektrisch veld om zich heen, legt Verhoeven uit. Normaal kun je dat niet zien. De sensor van NXP maakt zelf een elektrisch veld en de mate van verstoring van dat veld leert ons wat er met de cel aan de hand is. Daarvoor moesten de onderzoekers drie kennisvelden combineren. De Italiaanse onderzoekers maakten een wiskundig model dat beschrijft hoe de sensor moest werken. De Twentse onderzoekers ijkten de sensor met minuscule plastic en gouden bolletjes om de verstoring van het elektrisch veld goed te kunnen interpreteren. En de Wageningers kwamen op het idee de nanosensor te gebruiken om cellen te onderzoeken en leverden hiervoor de celkennis.

Tot nu toe kijken onderzoekers vooral naar cellen met een lichtmicroscop, maar dat levert geen informatie over de elektrische toe-

stand van de cel. Met deze nieuwe methode heb je een nieuw soort camera om naar cellen te kijken, zegt Jongsma. 'Het is een elektrisch apparaatje waarmee we in feite de energiehuishouding van

'Het is een elektrisch apparaatje waarmee we in feite de energiehuishouding van de cel meten'

de cel meten', aldus Verhoeven. Ze publiceerden hun vinding deze maand in het toptijdschrift *Nature Nanotechnology*.

Wat de minuscule camera-chip aan nieuwe kennis zal opleveren, weten de onderzoekers nog niet. 'We hebben nu gevisualiseerd wat de camera kan registreren', zegt Verhoeven. 'Het filmpje spreekt voor zich.' Wellicht helpt dit medisch onderzoekers bij hun kankeronderzoek, om bijvoorbeeld na te gaan of medicijnen tegen kan-

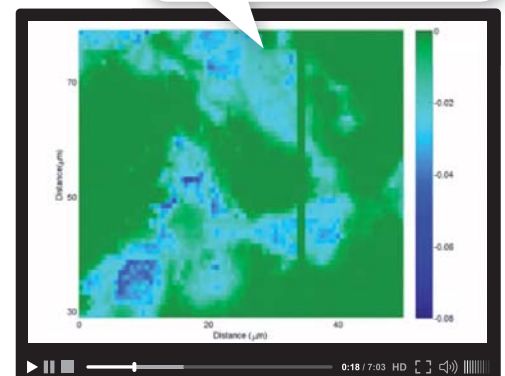
ker aanslaan. Maar de techniek is ook te gebruiken voor onderzoek aan plantencellen of het registreren van totaal andere processen op celniveau.

Om dat mogelijk te maken, moet de chip nog verbeteren, zegt Verhoeven. Door te variëren in de frequentie waarmee de metingen uitgevoerd worden, verleg je de diepte waarmee je kijkt. Bovendien wil hij nader onderzoeken wat de beelden van de nano-camera precies laten zien. Daartoe wil hij cellen simultaan gaan meten met een fluorescentie lichtmicroscop en met deze elektrische sensoren 'zodat we kunnen duiden wat we precies zien.' Omdat de camera een nieuwe manier is om in cellen te kijken, verwacht hij dat dit nieuwe inzichten gaat opleveren in de celbiologie.

Vooralsnog kan de

CMOS (complementary metal-oxide semiconductor) chip alleen buiten het lichaam foto's van cellen maken. Jongsma en Verhoeven sluiten niet uit dat de nano-camera nog kleiner kan en in de toekomst al navigerend in ons lichaam opnamen van cellen kan maken. **AS**

Bekijk hoe kankercellen bewegen op resource-online.nl

Harrie Verhoeven leverde onder andere de celkennis voor dit project.

De vakantie is voorbij. Dat is te merken op de website. Wageningen komt weer tot leven. Welkom terug! Stel het werken en studeren nog even uit en kom online meelesen en -discussiëren.

REACTIES OP...

RESOURCE-ONLINE.NL

A BRIDGE TOO FAR

De forumbrug blijft de gemoederen bezig houden. Om de brug veiliger te maken kreeg de brug afgelopen juli een extra looppad naast het bestaande fietspad.

Online wordt er kritisch gereageerd op de verbouwing. 'De brug is overigens alleen geschikt voor off-road fietsen', schrijft **off road**. 'Mijn gewone sportfiets rammelt helemaal uit elkaar als ik eroverheen rijd.' Anderen maken zich zorgen om het onopvallende witte scheidingsbalkje dat is geïnstalleerd. Zodra het gaat sneeuwen voorzien ze valpartijen. Maar het zijn toch de trillingen die ontstaan door de ruwe topplaag die voor de meeste ergernis zorgen. 'Ben vanochtend voor het eerste over deze brug gefietst', schrijft **Vibrator**. 'Was nog erger dan ik verwacht had. Wat een trillingen, mijn vibrator is er niets bij.' Ondertussen vragen mensen zich hardop af hoe het kan dat heel Nederland vol fietsbruggen ligt en Wageningen UR ondertussen al twee jaar ploetert om één bruggetje veilig te maken. Een internationale student vermoedt dat het om een experiment uit de sociale psychologie gaat. Hypothese: wakker gerammelde studenten letter beter op. 'But then... I think that the ethical commission would never approve such a disastrous bridge.'

VROUWELIJKE AMBITIES

Een studente en jonge alumna van Wageningen Universiteit hebben een platform opgericht voor ambitieuze vrouwen. Zij merken dat er nog steeds een glazen plafond bestaat in de wetenschap.

Het zorgt voor een bijzonder geïrriteerde reactie. 'Altijd mekkeren, klagen en zeuren', schrijft **Reële**

rover, 'in plaats van er eens de schouders onder te zetten en er echt voor te gaan.' Deze gefrustreerde rover stelt dat er talloze kansen zijn voor mensen in Nederland. Je hoeft ze maar te grijpen. Sterker nog: 'Als je geen penis hebt en geen Nederlandse naam, komende banen helemaal zo'n beetje automatisch naar je toe.' Vooral de laatste opmerking zorgt voor ongeloof. Reageerders vragen zich af onder welk steen de commentator leeft. **Lekker janken** komt met een vileine tegenstoot. 'Ik stoer me ook aan het tekort aan vrouwen in de vuilnis-ophaal-sector. Het vuilniszakken plafond bestaat nog steeds.' Als de beste stuurlui aan wal zijn uitgeraasd, komen er ook nog complimenten voor de initiatiefnemers. 'Constructief, met zulke bikkels komen we er wel.'

MET DE FRANSE SLAG

Leuk hoor, een minor in het buitenland, schrijft gastblogger Lucas du Pré. Maar het zijn toch vaak snoepreisjes, voor goed onderwijs blijf je het best gewoon in Wageningen.

Du Pré citeert uit het verhaal van Maxwell, die vorig jaar in *Resource* vertelde naar Cornell in de VS te willen. **Nico** verwijt de blogger geen oog te hebben voor de strenge toelatingseisen van de Amerikaanse universiteit. Maxwell moet hoger staan dan een 8 en verkeert straks in een select gezelschap. 'Daar kan Wageningen niet aan tippen.' Bovendien zijn er allerlei andere redenen om op uitwisseling te gaan, schrijft **Rolf**. Zo'n top-

universiteit doet het leuk op je cv. Het 'is [...] goed voor je Engelse spreekvaardigheid. En bij onderwijs hoort ook het aanleren van 21 century skills.' **Luca Peters** wil ook nog even benadrukken dat er niet alleen gelanterfant wordt in het buitenland. Op quatorze juli schrijft ze over haar studie-ervaring in Bordeaux. Daar had ze kleine groepen, veel contacturen en een hoge werkdruk. 'Er zijn [...] dus wel degelijk mogelijkheden om in het buitenland goed onderwijs te ervaren.' @RR

Studeren zonder stuf

Deze lichting eerstejaars krijgt als eerste geen beurs maar een lening. De verwachting was dat lenen van geld hun gedrag zou beïnvloeden. Vooralsnog lijkt dat niet zo. Tijdens de introductiedagen hielden we een steekproef en wat blijkt: eerstejaars zien het niet als een probleem en gaan bijvoorbeeld nog steeds massaal op kamers. 'Het is een voldongen feit, protesteren heeft geen zin meer.'

tekst: Rob Ramaker / **foto:** Sven Menschel

In de grote hal van sportcomplex De Bongerd is het donker. In één zaalhelft staan afscheidingen, matten en kasten waar blauwe en rode lampjes omheen bewegen. Wanneer je ogen eenmaal aan het donker zijn gewend, blijken achter de lichtjes eerstejaars te bewegen met plastic geweren in hun hand. Ze beschieten elkaar en bij een voltreffer knippen de lampjes. Met deze activiteit presenteert de christelijke studentenvereniging NSW zich aan de nieuwkomers.

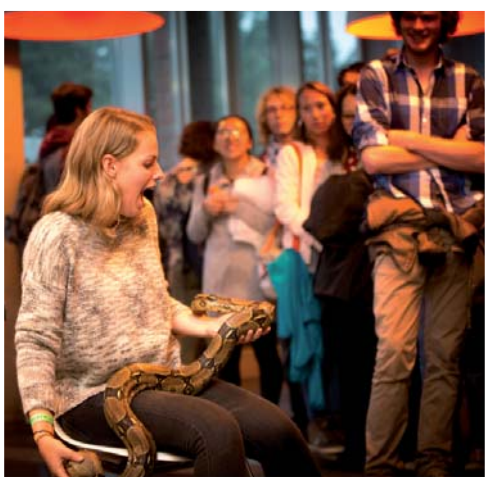
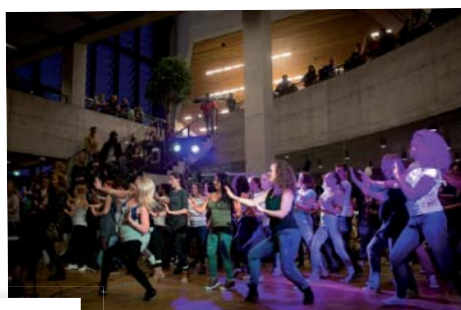
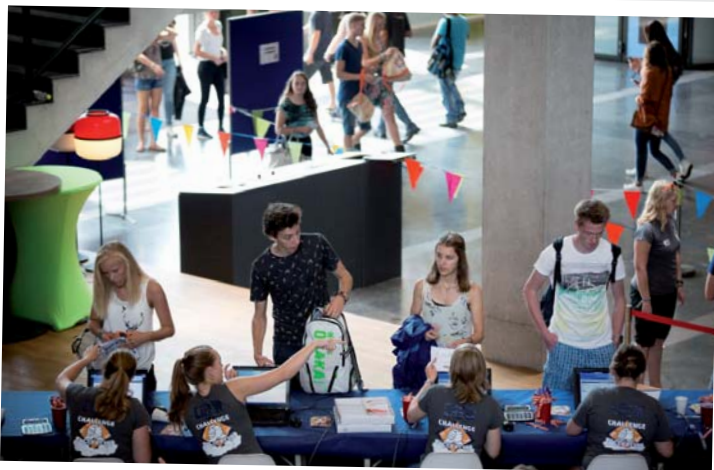
Het is vanmiddag goed merkbaar dat de AID al vijf dagen aan de gang is. Tegen het einde van hun rondesjokken de lasergamers door de zaal en doen weinig moeite vijandelijke beschietingen te ontwijken. Een slungelige jongen met rode konen ploft neer in de Bongerd-pub en kijkt wezenloos voor zich uit. Of de introductie leuk is? 'Ja hoor'. En wat hij verder vandaag gaat doen? Hij denkt even na. 'Ik ga even mijn bed in.'

Een week lang wordt Wageningen overgenomen door rondslingerende jongens en meiden met gekleurde armbandjes en bruine AID-tas. Het programma dat ieder jaar ongeveer hetzelfde is, laat de edities in je hoofd in elkaar overlopen. Toch is het deze keer anders. Na jaren van onzekerheid is de basisbeurs definitief afschaft, een strop van 15 duizend euro over een driejarige bachelor. Studenten behouden hun Ov-jaarkaart wel maar moeten voortaan zelf in hun onderhoud voorzien. Dat betekent: meer lenen bij DUO, meer werken of een groter beroep doen op de ouderlijke portemonnee. Onder studentenorganisaties bestaat de angst dat dit het studentenleven in een negatieve spiraal gaat brengen. Eerstejaars zouden minder snel op kamers gaan, minder geneigd zijn lid te worden van verenigingen en zich vooral concentreren op efficiënt studeren.

Zelf blijken de eerstejaars in de Bongerd helemaal niet te praten over het leenstelsel. 'Het leeft inderdaad niet erg', zijn Thom (Voeding en gezondheid), Alger (Biologie) en Joep (Plantenwetenschappen) met elkaar eens. Tijdens de AID ben je toch vooral bezig met feestjes. Zelf waren ze gisteravond bij Nji-Sri tot een uur of drie – de exacte tijd weten ze niet meer – en daarna hebben ze bij SSR-W gefeest tot het ontbijt. 'Een goed feestje' is de communis opinio.

Het drietal gaat sowieso op kamers, basisbeurs of niet, maar ze hadden dan ook geen echt keuze. Ze wonen allemaal ver weg. Joep komt oorspronkelijk uit de buurt van Hoorn en Alger uit het Friese Sint Nicolaasga; allebei meer dan twee uur reizen. Thom had in principe nog kunnen kiezen voor thuis wonen. Zijn ouders wonen hemelsbreed dichtbij, in Culemborg, maar dat is nog altijd goed voor drie uur reizen per dag.

Heel veel AID-lopers vertellen dat thuis blijven wonen geen optie is vanwege de afstand. Dat is geen nieuw fenomeen; Van de Wageningse studenten woont een relatief groot deel op kamers. Een enquête onder duizenden Nederlandse studenten liet in 2012 zien dat in Wageningen maar 6 procent van alle stu-

denten – van eerstejaars tot masterstudent – thuis woont tegen een landelijk gemiddelde van 27,5 procent. Wageningen Universiteit biedt veel specialistische studies aan waardoor studenten uit het hele land komen. Aangezien ze veel contacturen hebben beginnen colleges veelal om half negen. Vaak is het te bewerkelijk – of zelfs onmogelijk – dan al met het openbaar vervoer naar Wageningen te komen.

Ook de enquête die *Resource* hield tijdens de AID wijst uit dat Wageningse studenten minder op kamers gaan. Zo heeft 65 procent al een kamer, en wil nog eens 22 procent in het eerste jaar een kamer vinden. Het is een beeld dat Corina van Dijk van studentenhuusvester Idealis herkent. 'Het totaal aantal inschrijvingen is hoger dan vorig jaar, en het aantal reacties vergelijkbaar.' Idealis is gespitst op de effecten van het leenstelsel. 'Maar we zien het echt niet.'

Bij Cantil, de sociëteit van studentengezelligheidsvereniging KSV, zien de eerstejaars er een stuk actiever uit dan in de Bongerd. Buiten dobberen vooral mannelijke studenten in de 'kweekvijver', een geïmproviseerd zwembad en er wordt beachvolleybal gespeeld. Het is eindelijk droog; vandaag is de eerste AID-dag waarop minder dan 15 millimeter regen valt. Toch vraagt een KSV-lid zich of er nog veel eerstejaars in bed liggen, het is rustig. Gezelligheidsverenigingen als KSV maakten zich vooraf veel zorgen over de invoering van het leenstelsel. De Landelijke Kamer van Verenigingen (LKVv) was dan ook tegen de invoering van het leenstelsel die het 'studieklimaat af zou breken'.

Vandaag lijkt er geen vuiltje aan de lucht voor KSV. 'Iedereen heeft het erover of ze bij een vereniging gaan', zegt Daphne (Gezondheid en maatschappij). Om haar heen, op het dak van de sociëteit, zitten mensen te kletsen aan lange tafels. Daphne heeft net Belgische frieten gesneden en de laatste lading is op weg naar een frituurpan. Op tafel ligt nu alleen een berg aardappelschillen en een vergiet vol vettig toiletpapier en mayonaise. De werving van KSV heeft uiteindelijk succes. De vereniging blijkt zelfs meer kandidaat-leden te hebben dan vorig jaar.

Daphne richt haar studentenleven ook niet heel anders in omdat ze geen beurs krijgt. Ook zij moest wel op kamers – ze komt uit Zuid-Limburg – maar ze heeft niet overwogen uit te wijken naar Maastricht. Daar heeft de studie gezondheidswetenschappen een andere invalshoek, meer bètagerecht. Het moest dus Wageningen worden, en haar ouders willen financieel graag helpen. 'Ik leen nu alleen om het collegegeld te betalen.'

Naarmate je meer eerstejaars spreekt zou je gaan denken dat niemand zich iets aantrekt van het leenstelsel. Een scherpe ouderejaars van NSW merkt op dat we één groep niet zullen spreken tijdens de AID: de mensen die niet zijn gaan studeren. Als je goed zoekt zijn ze er wel degelijk. Twijfelende eerstejaars voor wie het leenstelsel het zetje was niet op kamers te gaan, zoals Jur. De kersverse student Bodem, water en atmosfeer hangt met drie mensen uit zijn groepje aan een hoge tafel in café Buurman en Buurman. De workshop bier tappen van het Brabants Studenten Gilde is al afgelopen, en een aantal eerstejaars zitten na te

kaarten. Jur twijfelde altijd al of hij op kamers zou gaan. 'Toen ik wist dat ik geen beurs meer kreeg, was mijn beslissing meteen duidelijk.' Hij gaat komende jaar elke dag drie kwartier op en neer reizen. Hij wilde graag bij een vereniging maar ziet daar nu van af. 'Misschien dat ik hier spijt van krijg', zegt hij, 'maar het verschil is financieel te groot. In mijn tweede jaar zie ik wel weer.'

Andere thuisblijvers hebben een rekensommetje gemaakt voor de lange termijn. Sophie (Moleculaire levenswetenschappen) zit in de Bongerd te spelen met haar smartphone. Het leenstelsel heeft haar plannen flink beïnvloed. Aanvankelijk overwoog ze nog in Enschede te gaan studeren, maar uiteindelijk koos ze voor Wageningen. Dit kan ze vanuit Veenendaal goed bereizen. Sophie weet nu al dat ze na haar studie wil gaan promoveren. Geen baan met een topsalaris en dus is ze vastbesloten niet met tienduizenden euro's schuld te blijven zitten. In de enquête die Resource hield zei bijna 30 procent van de thuisblijvers dat het leenstelsel een rol heeft gespeeld in zijn of haar beslissing. Voor 6 procent waren de kosten van een kamer ook daadwerkelijk een argument niet op kamers te gaan. De monden van haar AID-maatjes vallen ondertussen open. 'Je hebt het al helemaal uitgestippeld'. Zij hebben hun plannen zelf niet gewijzigd, zeggen ze schouderophalend. Ze willen zich hier ook niet druk om maken. 'Het is een voldongen feit, protesteren heeft geen zin meer.'

Die gelatenheid zie je bij de meeste eerstejaars. Ze kunnen er niets meer aan doen en denken er verder niet aan. De eerstejaars willen precies hetzelfde als lichten uit voorgaande jaren. Nieuwe mensen leren mensen kennen, bedenken bij welke verenigingen ze gaan en vooral interessante en leuke jaren beleven in Wageningen. 'Natuurlijk was het fijn geweest als we geld hadden gekregen', zegt Joep, die we met Alger en Thom eerder tegenkwamen in de Bongerd. 'En het voelt wel oneerlijk.' Joep kent iemand die havo deed, via een hbo-propedeuse nu instroomt en daarom wel een beurs krijgt. 'En dan heb ik braaf wwo gedaan.' Maar aan de andere kant los je af onder gunstige voorwaarden en geen van drieën is van plan maximaal te gaan lenen. Alger krijgt een aanvullende beurs, Joep wil gaan werken.

Of ze het daarmee gaan redden? Dat is lastig. Ze zijn net een paar dagen in Wageningen en weten niet hoe hun leven eruit gaat zien. 'Ik heb geen idee wat ik ga uitgeven', zegt Joep. Misschien valt het mee, misschien valt het tegen. 'Ik zou het chill vinden', zegt Thom, 'zonder schulden aan mijn leven te beginnen.' Ze gaan er vandoor; bij De Bongerd ontbreekt ieder spoor van de workshop fierljeppen. 'Een leuk onderdeel voor hun Friese vriend Alger', grijnzen Joep en Thom. Vanavond doen ze het rustig aan en hun energie bewaren voor morgen. Dan willen ze nog één keer uit hun dak gaan op het AID-festival. ③

**De AID herbeleven?
Bekijk de fotoseries
op resource-online.nl**

EN DE VOLGENDE HALTE IS....

Misschien had de buschauffeur een zonniger entree verwacht tijdens zijn eerste rit over de campus. Het is maandag 24 augustus. Lijn 84 levert in de ochtendnevel de eerste reizigers af bij de halte Campus/Forum. Een eindje verder ligt de halte Mondriaanlaan bij de sterflat en de wijk Noordwest. De Valleilijn is volgens woordvoerder René Nekkers van Syntus de meest succesvolle van de Veluwe. Hoewel deze foto anders doet vermoeden (vakantie-tijd), maken op een doordeweekse dag 5000 passagiers gebruik van de lijn tussen Ede en Wageningen. EvL/RK / Foto: Guy Ackermans

Plastic raakt zoek in de oceaan

De plastic eilanden op de oceanen verliezen in hoog tempoplastic. Jan Andries van Franeker toont dat aan door plastic vangsten in die eilanden te vergelijken met de maaginhoud van Noordse stormvogels op de Noordzee. Waar al dat plastic blijft, is vooralsnog een raadsel.

tekst: Roelof Kleis / foto: Foto Dijkstra

Als er ergens langs de kustlijn van onze Noordzee een Noordse stormvogel aanspoelt, is er een goede kans dat-ie op de snijtafel van Jan Andries van Franeker belandt. De bioloog (Imares, Texel) doet al sinds eind jaren zeventig onderzoek naar deze vogels. Van Franeker is daarbij vooral geïnteresseerd in de binnenkant. Om precies te zijn: in de stukjes plastic in die maag. De Noordse stormvogel als maat voor de vervuiling van de zee.

Een kleine duizend Noordse stormvogels heeft Van Franeker in die ruim drie decennia onder handen gehad. Vogels die om een of andere reden het loodje legden en aanspoelden op het strand. Een netwerk van vrijwilligers is hem daarbij behulpzaam. Gemiddeld veertig vogels per jaar krijgt Van Franeker binnen. 'Maar het wisselt enorm. In topja-

ren krijg ik wel 140 vogels per jaar. Maar dit jaar had ik juist extreem weinig, maar elf. Ik moet mijn netwerk uit gaan breiden. Ongeveer veertig vogels is een goede steekproef.'

Tot aan begin deze eeuw was het puur liefdewerk-oud-papier. Van Franeker kreeg er geen cent voor. Dat veranderde toen in 2002 Rijks-waterstaat opdracht gaf om een studie te doen naar de Noordse stormvogel als verklikker van de plasticvervuiling op de Noordzee. Tegenwoordig is de vogel de officiële indicator voor de vervuiling van de Noord-Atlantische wateren. Minder dan 10 procent van de aangespoelde vogels mag meer dan 0,1 gram plastic in de maag hebben. Van Franeker brengt in opdracht van het Rijk de boel jaarlijks in kaart. Die Europese norm wordt overigens al decennialang niet gehaald.

Bijna zestig procent van de vogels heeft teveel plastic in de maag, blijkt uit het werk van Van Franeker. Maar er is ook goed nieuws. Ondanks de explosieve toename van het gebruik van plastic de afgelopen decennia is het gewicht aan plastic in de maag van de stormvogels nauwelijks meegegroeid. 'Dat is relatieve winst', legt Van Franeker het positief uit. Daarbij past evenwel een belangrijke kanttekening. Het gewicht aan plastic is niet toegenomen, maar het aantal deeltjes plastic per vogel wel. Had een gemiddelde Noordse stormvogel in de jaren tachtig vijftien stukjes plastic aan boord, tegenwoordig zijn dat er twee keer zoveel.

De oorzaak is een andere samen-

stelling van het plastic afval op zee. Zogenaamd industrieel plastic is binnen twee decennia met 75 procent afgenomen. Van Franeker: 'Dan hebben we het over de plastic korels van 4-5 millimeter doorsnee dat als uitgangsmateriaal wordt gebruikt voor plastic producten. Dat industrieel granulaat is fors afgenomen. Kennelijk zijn er steeds minder fabrieks- en transportverliezen.' Het zwaardere granulaat is vervangen door een sterke toename van lichtere deeltjes gebruiksplastic. Door plastic dus dat via u en mij in zee terecht komt.

De vraag is waar dat industriële plastic afval is gebleven. Sinds de ontdekking van de zoge-

'Waar een groot deel van het plastic blijft, is een raadsel'.

heten plastic soep ligt het antwoord voor de hand: in een van de vijf plastic eilanden op de oceanen. Maar is dat ook zo? Van Franeker legde daartoe zijn plastic data van de Noordse stormvogels naast de gegevens van de SEA, een educatieve organisatie die sinds 1986 het plasticgehalte in het Noordatlantische plastic eiland (the North Atlantic gyre) in kaart brengt. De SEA (Sea Education Organisation) vist met een soort groot schepnet plastic op uit de bovenlaag van het 'eiland'. Met wat eenvoudig rekenwerk wordt een plastic dichtheid per km² bepaald.

De beide datasets vertonen een opmerkelijke gelijkenis. Ook in het centrum van het

plastic eiland is het industriële plastic binnen twee decennia met driekwart afgenomen, van ruwweg 1000 naar 250 deeltjes per km². Het aandeel gebruikspastic is nagenoeg gelijk gebleven. De sterke afname van industrieel plastic bewijst volgens Van Franeker onomstotelijk dat er op grote schaal plastic uit de eilanden verdwijnt. 'Bij een aanhoudende toevoer zou je steeds meer industrieel plastic verwachten. Maar dat is dus niet zo. Integendeel, zelf bij aanhoudende toevoer van vuil verliest het eiland plastic. En met grote snelheid: 75 procent in minder dan twintig jaar. Dat is ontzettend snel. En waar het heen gaat, weten we niet.'

De analyse van Van Franeker ondersteunt alarmerend onderzoek dat vorig jaar verscheen, waaruit blijkt dat maar vijf procent van de jaarlijkse plasticlozing in de oceanen terug te vinden is in onder meer de plastic eilanden. Van Franeker: 'Ongetwijfeld zakt er spul naar beneden. Ongetwijfeld slaan er stukken van het plastic eiland af en spoelen aan op kusten. En naar mijn overtuiging dragen ook dieren bij door het verwerken van het plastic. Vogels malen het klein en verspreiden het via de uitwerpselen. Maar waar de rest blijft is een raadsel.' Het onderzoek naar het verdwenen plastic staat nog in de kinderschoenen. Probleem daarbij is volgens Van Franeker dat hoe kleiner

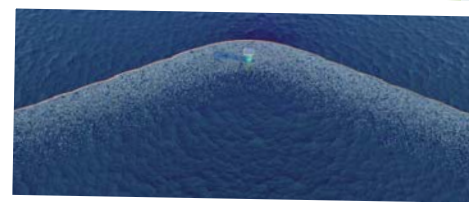
het plastic, hoe moeilijker het wordt om het uit te zoeken. 'Uiteindelijk heb je het dan over nanoschaal. Vervolgens is de vraag wat dat plastic met het milieu doet. Die vraag naar de mogelijke milieuschade is nog moeilijker te beantwoorden. In het lab kun je wel effecten aantonen, maar werkt het ook zo in de natuur?'

Maar voorkomen is beter dan genezen, vindt de Texelse bioloog. 'Zolang we die antwoorden allemaal niet hebben, pleit ik voor voorzichtigheid. En de overheid moet daarin naar mijn mening een veel grotere rol nemen. Bij het huidige overvloedige gebruik van plastic kun je grote vraagtekens zetten. Het gebruik van verpakkingen is een vrije markt waar iedereen zijn gang maar gaat. Voorschriften ontbreken volledig. Waarom bijvoorbeeld geen statiegeld op plastic? In Scandinavische landen worden petflessen hergebruikt. Waarom kan dat hier niet? ®

Informatie over het stormvogelonderzoek van Imares is te vinden op www.wageningenur.nl/plastic-stormvogels

THE OCEAN CLEANUP

De Nederlander Boyan Slat trekt wereldwijd veel publiciteit met zijn idee om de plastic eilanden in de oceanen op te ruimen. 'Veel geld en moeite die beter anders besteed kunnen worden', vindt bioloog Jan Andries van Franeker. Veruit het meeste plastic op zee vind je juist niet in die eilanden. De eilanden zijn bovendien geen containers waar plastic zich permanent ophoopt, maar eerder dynamische doorgeefluikjes. 'Het resultaat is daarom bovendien twijfelachtig. We weten niet goed wat de neveneffecten van zo'n opruimactie zijn waarbij alles bij elkaar wordt geveegd. Je vangt bijvoorbeeld ook allerlei ander leven weg, zoals wier en plankton. Het probleem aanpakken in vervuilde riviermondingen is veel effectiever.' Van Franeker hekelt ook de beeldvorming die rondom de plastic eilanden hangt. 'Het zijn geen eilanden waar je bij wijze van spreken zo op kunt stappen. Dat beeld is heel krachtig geweest om het probleem onder de aandacht te brengen, maar het wordt tijd dat het publiek een realistischer kijk krijgt op die plastic eilanden.'

Onderzoek tussen ijsberen

Eén Wageningse studente mocht mee op een onderzoekexpeditie naar Spitsbergen. Ze houdt een dagboek bij over haar avonturen.

tekst: Hilde de Laat, Linda van der Nat, Rob Ramaker

Ijsberen en vinvissen, gletsjers en ijsschotsen. Het is natuurpracht uit een BBC-documentaire, maar masterstudente Biologie Hilde de Laat ziet het op de noordelijke eilandengroep Spitsbergen met eigen ogen. Ze is een van de vijftig gelukkige wetenschappers, studenten, journalisten en toeristen die mee mag met het expeditieschip de Ortelius naar het eiland Edgeøya. De onderzoekers gingen aan land om rendierbotten te verzamelen of om dieren en planten te observeren. Hilde observeerde op haar beurt weer de wetenschappers. De hele expeditie houdt ze Resource(-online.nl) op de hoogte van haar avonturen. [®]

Hilde de Laat

FOTO: OCEANWIDE EXPEDITIONS

Dag 1

Het is 1 uur 's nachts, maar het is nog hartstikke licht. De zon piekt zelfs af en toe tussen de wolken door. Ik ben op de meest noordelijke camping ter wereld en het uitzicht is adembenemend. Wat een kans heb ik gekregen om mee te gaan met de expeditie! Het avontuur waar ik drie jaar over gedroomd heb, gaat bijna van start. Ik zie mijn werk aan boord al voor me; observeren van onderzoekers, journalisten, toeristen en de expeditieleiding. Vooral de interacties tussen deze groepen ga ik onderzoeken.

De volgende morgen stap ik op mijn huurfiets richting het stadje. De expeditieleden met hun blauwe jassen overspoelen het dorpje, iedereen is vrolijk en benieuwd naar de dag van morgen. Het uitwisselen van onderzoeksmethoden is al in volle gang. 'Wat voor onderzoek ga jij doen?' hoor je overal in het dorp rondgonzen. Ik doe wat twijfelend mee, als een van de weinige masterstudenten voel ik me wel wat onervaren tussen de gedreven wetenschappers.

FOTO: FRITS STEENHUISEN

Dag 2

Vanochtend zijn we ingescheept op het schip de 'Ortelius'. Een hele onderneming, want het schip ligt niet aan de kade en dus moeten alle bagage, al het eten en alle passagiers met kleine bootjes, de Zodiacs, naar de boot worden gebracht. De eerste paar uur zijn we bezig de beschutte baai uit te varen. Vandaag staat onze eerste landing op het programma, maar helaas gooit een ijsbeer roet in het eten. We varen door naar een andere plaats en komen onderweg een aantal walvissen tegen. Wat een beesten! Het is dag één, en nu al hebben we dwergvinvissen, bultruggen en gewone vinvissen gezien.

Om vier uur 's middags stap ik op de Zodiac voor mijn eerste landing! De onderzoekers gaan snel aan het werk. De biologen vliegen in het rond om mossen, mijten, zeewater en zand te verzamelen. De toeristen staan met grote ogen te kijken hoe de biologen uit hun dak gaan van een mijt. Ook het team van de NOS vindt het prachtig. De journalisten worden euforisch van dat shot van een emmer en een vlindernetje.

STERDAMOYA

DANSKOYA

ALBERT

Ny

Sundet

Dag 3

Ik help vandaag Andrea Sneekes van IMARES. Zij is geïnteresseerd in zoöplankton, en dan vooral de impact van ballastwaterbehandeling op het ecosysteem. Grote schepen pompen water vanuit zee naar binnen om te zorgen voor een optimale balans, dit wordt ballastwater genoemd. Deze schepen pompen het ballastwater elders weer uit het schip. In dit water leeft echter een hoop plankton, en het introduceren van vreemd plankton in een ander gebied kan grote gevolgen hebben voor de ecosystemen. Vaak wordt dit ballastwater ontsmet met een chloorconcentratie. Andrea wil onder andere onderzoeken welke concentratie chloor het ecosysteem in het Arctisch gebied aankan.

Naast het onderzoek is er natuurlijk ook tijd om te genieten! Tussen het verzamelen door aanschouwen wij het prachtige landschap. De eerste ijsschotsen drijven hier in zee. Wat een speciaal gezicht. Ik voel me ineens zo klein in dat bizarre grote landschap, met steile bergwanden en kleine gletsjers. Nog steeds is het hartstikke stil in het landschap. We horen de ijsschotsen kilometers verderop kraken!

Dag 4

Vandaag was ik ingedeeld in de toeristengroep. We liepen een prachtige wandeling in een adembenemend gebied, tussen gletsjers en riviertjes, door dalen en over pieken heen. De temperatuur was flink gedaald ten opzichte van gisteren. De werkelijke temperatuur was rond de 2 graden Celsius, maar de gevoels temperatuur lag door de gure wind een stuk lager. Ik was dan ook blij dat we weer naar het warme schip terug konden gaan. We hadden medelijden met het team op Kapp Lee, dat daar 's ochtends om 8 uur was afgezet om een weerstation te bouwen.

Toen wij terug voeren richting Kapp Lee om hen op te pikken, kwamen we tot de schokkende ontdekking dat het pakijns was opgeschoven. Het team aan land had dat ook opgemerkt, ze maakten zich zorgen dat ze zouden moeten overnachten op het eiland. Gelukkig stond er een klein hutje op het strand, en waren ze erin geslaagd om een vuurtje aan te leggen. Uiteindelijk konden de zodiacs toch tussen de ijsschotsen doorvaren, en werden de onderzoekers om 21.30 uur opgepikt. Pff, wat een opluchting. Ze kwamen rillend terug aan boord en kregen snel hun verdiende warme maaltijd.

SPITSBERGEN IN 1977

De 12 WUR-onderzoekers die mee zijn gebruikt de beperkte tijd voor nuttige pilotprojecten. Zo wordt bijvoorbeeld bekeken welke impact olievervuiling heeft in het poolgebied. Sip van Wieren, universitair hoofddocent Resource ecology, was in 1977 ook al eens op expeditie naar Spitsbergen. Een film van die trip vind je op resource-online.nl.

‘ZONDER CAO-AKKOORD BLIJFT HET ZO HANGEN’

Al twee jaar onderhandelen bonden en DLO over een nieuwe cao. De medezeggenschap is gefrustreerd over het gebrek aan vooruitgang en vroeg medewerkers of ze het huidige voorstel willen accepteren. Moeten de vakbonden het huidige bod van 2 procent loonsverhoging accepteren?

tekst: Albert Sikkema en Rob Ramaker / illustratie: Henk van Ruitenbeek

Marleen Riemens

DLO-onderzoeker bij PRI agrosysteekunde

‘Ik volg de onderhandelingen niet precies maar ik ben het op zich eens met de stelling van de medezeggenschap. Nu hebben we immers niets, en wordt het gat met de medewerkers

van de universiteit steeds groter [red: WU-medewerkers krijgen 3 procent loonsverhoging in hun nieuwe cao]. **Dat is niet alleen vervelend maar past ook niet in de gedachte van One Wageningen.** ‘Hierbij gaat het er niet alleen om dat ons salaris lager is, je wilt gelijkheid. Nu voel je je soms een tweederangs medewerker. Iemand die belangrijk is zolang je geld in het laatje brengt. Wat mij betreft krijg je één type medewerker met gelijke uurtarieven, maar verschillende taken. Dat maakt het ook veel makkelijker om samen te werken zonder dat de structuur in de weg zit.’

Emil Wolbert

DLO-onderzoeker bij Food & Biobased Research

‘Ik ben vakbondslid en sta achter de bonden. **Het is vreemd dat de centrale medezeggenschap zich hiermee bezighoudt.** Ze moeten de bonden laten onderhandelen en hier niet tussen gaan staan. De uiteindelijke cao moet goed zijn voor alle leeftijdsgroepen en volledig, niet alleen een deelakkoord; voor de een is de salarisverhoging belangrijk, maar voor de ander het derde WW-jaar of de werk-naar-werk-regeling. ‘Het valt me op dat Wageningen UR zich naar buiten presenteert als één van de betere werkgevers maar wanneer het aan-

komt op een nieuwe cao blijft het stil. Sinds 2013 zit het vast, terwijl de universiteit ondertussen wel een fatsoenlijke overeenkomst kreeg. Dat is wrang, we zitten allemaal onder één paraplu. Zelf heb ik ook veel te maken met WU-medewerkers die vergelijkbaar werk doen.’

Karin Andeweg

DLO-onderzoeker bij Livestock Research

‘Vandaag heb ik toevallig over dit onderwerp gediscussieerd met een collega, maar dat was pas de eerste keer. **Het is tijd de knoop door te hakken en niet verder te bakkeleien.** Ik snap dat

andere mensen bepaalde punten, zoals een derde WW-jaar belangrijk vinden, maar je moet niet in details blijven hangen. Je kunt ook een akkoord sluiten over punten als salarisverhoging en afspreken dat enkele details later worden besproken. ‘Ik werk hier sinds januari en kreeg te horen dat er snel een nieuwe cao zou komen. Het verbaasde me dat de onderhandelingen daarna zijn gestopt. Voor mij is het nog niet heel vervelend dat er geen salarisverhoging komt, maar veel collega’s hebben dat al twee jaar niet meer gekregen. Kortom, tijd voor een akkoord.’

Edgar Vos

DLO-onderzoeker Alterra en lid FNV

‘Dit is precair, want ik ben vanuit de FNV betrokken bij de onderhandelingen. Het zijn uitzonderlijk lange onderhandelingen geweest. Wat ik tekennend vind, is dat we een akkoord hadden over een werk-naar-werk regeling

en dat daarna de WUR Council erbij werd gehaald op verzoek van de werkgever. Die maakte drie opmerkingen, maar geen van die opmerkingen kwam in het akkoord terecht. Ik vind het terecht dat personeel dat teruggaat naar een lagere functie, ook salaris inlevert. Maar ik heb vrees over de zorgvuldige uitvoering van zo'n regeling bij DLO. **De werkgever let er heel erg op dat het loon niet teveel stijgt, maar ondertussen zijn de regels en administratie enorm toegenomen voor het personeel.** Die regels, dikwijls opgelegd door de werkgever, kosten de organisatie veel meer.'

Gerdien Meijerink

Onderzoeker LEI

'Ik begrijp dat de cao-onderhandelingen hangen op een loonsverhoging. Ik vind de vakbondseis voor een hoger loon terecht. **We krijgen bij DLO bijvoorbeeld minder loon dan mensen bij het ministerie.** Onze secundaire arbeidsvoorwaarden zijn goed, maar het is terecht dat er

veel aandacht voor het loon is. Punt is wel: zolang we geen cao hebben, krijgen we geen cent meer. Dus waarschijnlijk had een snel cao-akkoord beter uitgepakt. Ik vind het vervelend dat we zo lang geen cao hebben bij DLO, alles blijft zo hangen.'

Ruth Bouwstra

Onderzoeker Centraal Veterinair Instituut

'Ik weet niet of je mij moet hebben, ik heb per 1 oktober een andere baan. Ik vind DLO een prima werkgever en het verbaast me dat het zo lang moet duren met de cao. **Waarom doen de vakbonden zo ingewikkeld, is deze manier van onderhandelen nog van deze tijd?** Ik zie liever dat het bestuur een cao-voorstel doet en dat direct voorlegt aan het personeel via een peiling. Als de meerderheid akkoord is, werk je de cao uit. Nu een akkoord steeds wordt tegengehouden, heb ik het gevoel dat we stilstaan.'

Wageningse wint zilver op WK onderwaterhockey in Spanje

Studente Dierwetenschappen Laurine Hetterscheid heeft met haar team net naast het goud gegrepen op het WK onderwaterhockey. Het damesteam onder 23 jaar verloor in de finale van Colombia.

Een hele ervaring, noemt Laurine haar deelname half augustus aan de wereldkampioenschappen in Spanje. 'Hockeyen tegen de besten van de wereld en dan eerste worden in de poulefase, dat was wel een heel stoer gevoel. Het was heerlijk, die stress voor de wedstrijd en elkaar opzweepen en motiveren om er vol voor te gaan.'

Na de eerste wedstrijden werd al duidelijk dat de Nederlandse dames bij de beste van de wereld hoorden. Canada werd in de kwartfinale verslagen met 13-0 en ook van Australië werd, na een zware en spannende wedstrijd, gewonnen. Dat was het mooiste moment voor de studente Dierwetenschappen. 'De ontlading die je dan voelt is mega.'

In de finale troffen de dames onder de 23 jaar Colombia. Dit team bleek echter een maatje te groot. Nederland verloor met 3-7. 'Dat was echt een kippenveldmoment. We beseften dat we dan wel verloren hadden, maar we zijn nog steeds tweede van de wereld bent en we hebben dus echt iets fantastisch neergezet! Goud zat er helaas niet in, maar deze zilveren medaille heeft een gouden randje.' **LvdN**

Wageningse studenten bij Youth Summit Canberra

Drie Wageningse studenten zijn in Canberra, Australië, om deel te nemen aan een Global Youth Summit. Met nog 97 andere jongeren bespreken ze de wereldvoedselproblematiek.

Het is bijzonder dat er drie Wageningse studenten meepraten bij de Youth Ag-Summit. Per land kon aanvankelijk slechts één jongere worden afgevaardigd. Maar omdat een aantal landen lieten afweten, wist Nederland drie plekken te bemachtigen. Op basis van hun essays werden de Wageningers Lucia Luijben en Chris Verweij geselecteerd, samen met een student uit Amsterdam. Ook de in Wageningen studerende Camilla Ponte is in Canberra. Zij is één van de twee vertegenwoordigers van haar thuisland Italië.

Het vijfdaagse programma wordt gesponsord door Bayer Crop Science. Dat betekent niet dat alleen studenten naar Australië zijn afgereisd die in hun essay hebben

geschreven over technologische hoogstandjes om de wereldwijde voedselproductie te verhogen. Alle Wageningse deelnemers hebben een gezond kritische houding ten opzichte van de sponsor van het evenement.

Lucia Luijben laat vanuit Canberra weten dat het 'een enorme belevenis is om met zoveel bijzondere personen van verschillende culturen en uiteenlopende professionele achtergronden bij elkaar te zijn en samen na te denken over het voeden van de wereldbevolking.' Waar ze bijvoorbeeld nooit bij had stilgestaan is dat in veel ontwikkelingslanden de meerderheid van de boeren vrouw is. 'In Pakistan verbouwt de vrouw het eten op de boerderij, terwijl ze niet eens het recht heeft om eigenaar te worden van de grond.' Ook in het ontwikkelde, maar zeer uitgestrekte Australië kan het leven op het platteland zwaar zijn, leerde Lucia. 'Er is lang niet altijd toegang tot internet en

medische hulp.' Jongeren trekken daarom naar de stad en willen geen boer meer worden.

Ook Camilla Ponte is enthousiast over het congres. 'Ik hoop dat

ik de inspiratie die ik hier opdoe bij thuiskomst kan omzetten in concrete acties, waarmee ik vervolgens anderen inspireer hetzelfde te doen.' **KG**

FOTO: YOUTH AG-SUMMIT

Meeste aanmeldingen voor KSV

De drie grote Wageningse studentenverenigingen hebben allemaal meer dan 200 aspirant-leden kunnen bijschrijven tijdens de AID.

KSV Franciscus meldt, bij monde van praeses Matthijs Verburg, dat er 234 voorinschrijvingen zijn voor de VIT, de verenigingsintroductietijd. 'Waarvan ongeveer 40 procent man en 60 procent vrouw.' Vorig jaar stond de teller na de AID op 219.

SSR-W laat via twitter weten #trots te zijn dat het 204 nieuwe aspirant-leden mag verwelkomen. Een forse groei ten opzichte van vorig jaar, toen zich 179 studenten inschreven.

Ceres zegt 203 vooraanmeldingen te hebben voor de VIT-kampen van komende week. 'Maar niet iedereen kan aanstaande zaterdag of aanstaande dinsdag mee op kamp, dus hebben we ook nog een na-VIT in de derde week van periode 1.

Daarvoor hebben zich nu al ongeveer 20 mensen aangemeld. Bij het eerste open feest, donderdag voor de na-VIT, kunnen zich nog meer mensen inschrijven', aldus verenigingsvoorzitter Jeffrey van den Born. Vorig jaar ontving Ceres 201 aspirant-leden.

Ook de kleine verenigingen doen het goed. NSW Navigators, een christelijke studentenvereniging, mag 60 aanmeldingen bijschrijven. 'Daarvan zullen er 40 à 50 zich inschrijven als nieuw lid, vergelijkbaar met vorig jaar. Dat vind ik een goede score, want we willen graag dezelfde grootte blijven,' aldus Secretaris Hans Dekker. Twee jaar geleden moest NSW ineens leden weigeren, nadat zich 64 nieuwe leden hadden inschreven. Het zorgde ervoor dat de kleine vereniging op zoek moest naar extra kringleiders en een grotere locatie, die nog steeds niet is gevonden. 'Café de Overkant is afgevalen in verband met geluidsoverlast. Buren en on-

derhuurders gingen klagen nadat we een aantal keer hadden proefgedraaid. We zijn al jaren op zoek naar een nieuwe locatie en Café de Overkant was daar het meest concrete voorbeeld van.' Jongerenvereniging Unitas kreeg ook zestig nieuwe aanmeldingen, Nji Sri kon er 69 bijtekenen.

De grote winnaar is studentenroeivereniging Argo. Elk jaar weten zij, als studentensportvereniging, de meeste eerstejaars aan zich te binden. Dit jaar tikken ze de 300 net niet aan: 298. 'We kunnen alleen maar 220 mensen aannemen als afroeiers, dus we moeten gaan selecteren op grond van motivaties die de geïnteresseerden in moesten vullen. Vorig jaar moesten we 26 mensen afwijzen.' Al een aantal jaar lang maakt Argo een groei door. 'Ik denk

dat we meer geïnteresseerden hebben dan vorig jaar omdat mensen graag willen sporten bij een vereniging en daar heeft de afschaffing van stuif denk ik ook mee te maken. We hebben niet veel anders gedaan aan de promotie dan voorgaande jaren, gewoon laten zien hoe het is om te roeien en hoe leuk het is,' vertelt een enthousiast Argo-lid.

Niet iedere student die zich inschrijft als aspirant-lid, sluit zich uiteindelijk ook aan bij een vereniging. 'Er zijn altijd mensen die zich in beschoonen toestand inschrijven voor de VIT, maar niet komen opdagen', weet KSV'er Verburg. En uiteraard zijn er ook studenten die na het doorlopen van introductietijd besluiten dat de gekozen vereniging toch niet bij ze past.

KG/MvdH

Nji Sri blijft in Wageningen

Hogeschool Van Hall Larenstein (VHL) is vertrokken uit Wageningen, maar studentenvereniging Nji Sri, van oudsher verbonden aan de hogeschool, stond gewoon nieuwe leden te werven op de informatie-markt van de AID. Toch even vragen aan Anneke Hellinga, voorzitter van de Nji Sri-introductiecommissie hoe het nu zit?

Moet Nji Sri niet óók vertrekken uit Wageningen, met de VHL-studenten? 'Het klopt dat we van oorsprong een vereniging zijn voor studenten van Van Hall Larenstein, maar de laatste jaren zijn er zoveel studenten van de universiteit lid geworden dat we het eigenlijk niet kunnen maken om te zeggen: sorry jongens, maar we gaan naar Velp. Van de ongeveer 130 leden die Nji Sri heeft, studeren er nog maar een stuk of vijftien aan de hogeschool. Daarnaast zijn er al twee zusterverenigingen in Velp.

Wat gaan deze vijftien studenten doen? Ik kan me zo voorstellen dat ze al flink geworteld zijn in de vereniging.

Het bestuur heeft het uitgebreid met hen gehad over de verhuizing, het is natuurlijk heel vervelend dat je vereniging niet in dezelfde stad zit als waar je studeert. Maar ik heb nog van bijna geen enkele student gehoord dat ze bij ons weggaan, dat is echt hartstikke fijn. Veel hebben hier in Wageningen een leven opgebouwd, wonen hier, zitten in jaarclubs en in commissies. Dan is het best zwaar om ergens anders weer opnieuw te beginnen. De ouderejaars hebben weinig college meer, dus

Nji Sri presenteert zich tijdens de AID-infomarkt

die blijven sowieso bij Nji Sri. De jongere studenten komen gewoon terug. Het is ook nog best te doen qua afstand.

Waarom denk je dat Nji Sri zo populair is geworden onder universitaire studenten?

Dat vind ik lastig te zeggen. Als ik voor mezelf spreek, ik studeer Voeding en gezondheid, dan vind ik Nji Sri een heel hechte vereniging. We zijn klein, iedereen kent elkaar, we zijn één grote familie. Ik kom uit Friesland en dat dorpsgevoel sprak me heel erg aan. Nji-Sri'ers zijn over het algemeen heel betrokken en actief binnen de vereniging. We zijn maar met 130, dus je moet er echt samen iets van maken. Daarnaast staat de vereniging wel bekend als een beetje gek: bij ons kon je 's nachts nog op de tafels dansen en losgaan als de andere verenigingen dicht waren. LvdN

SLIMPIE?

Door een bepaald enzym te blokkeren hebben onderzoekers van Leeds University een slimme muis gemaakt. De muis kan beter leren en heeft een beter geheugen dan zijn onbehandelde maatjes. Een neveneffect is dat de muis onverschrokken is. Dat wil zeggen: het diertje reageert minder bang op kattenpis. Hoezo slimme muis?

WOENSDAG, NIKSDAG

Wat voor dag is het vandaag? Als je dit op woensdag leest, duurt het tweemaal zo lang om op het juiste antwoord te komen dan op maandag en vrijdag. Echt waar, bewezen door onderzoek van de Universiteit van Lincoln. Veertig procent van de proefpersonen geeft het verkeerde antwoord, en meestal gebeurt dat op woensdag. Woensdag is verreweg de meest anonieme dag van de week. Dat weerspiegelt zich ook in popliedjes. Nauwelijks iets met woensdag te vinden.

MONSTERS

Elkaar lang en diep in de ogen kijken, leidt tot hallucinaties. Tien minuten staren is al voldoende, ontdekte de Italiaanse psycholoog Giovanni Caputo. Negentig procent van de deelnemers zag het gezicht van de ander vervormen, vaak tot monsterachtige wezens of het gezicht van zichzelf. Een mooi spelletje voor thuis met je partner. En probeer het vooral ook eens langer dan tien minuten.

DOMINANT

Lange, masculiene mannen van rond de 35 jaar vinden wij het meest dominant. Dat toont onderzoek van het Schotse University of St Andrews aan. De wetenschappers manipuleerden gezichten en lieten proefpersonen een inschatting maken van hoe lang, oud en dominant de persoon bij dat gezicht was. Misschien een goede tip voor sollicitanten. Fotoshop je pasfoto een beetje.

Argodames naar Europese roeikampioenschappen

College, trainen, eten en slapen. Zo ziet een doordeweekse dag eruit voor de zes Argodames die Wageningen UR gaan vertegenwoordigen in Hannover, tijdens de European University Rowing Championships volgende maand. Niet één maar zelfs met twee teams dit jaar. Nynke Groot Koerkamp en Tessa van Hateren roeien in het klassement dames twee zonder stuurman. Het viertal Mylène van Doorn, Marissa Wijnker, Floor Steenvoorden en Deanne Verkroost komen uit in het klassement lichte dames.

De twee teams deden dit jaar goede zaken: de vier lichte dames werden met overmacht eerste in hun klassement en het tweetal zonder stuurman won op de Nederlands Studenten Kampioenschappen.

Hoe groot de kansen zijn in Hannover is lastig in te schatten. 'De concurrentie verschilt per jaar' vertelt Nynke. 'Dat komt doordat "student zijn" eigenlijk de enige eis is. Soms besluit een landelijke sportbond een groep roeiers, die toevallig ook student zijn, naar het EUC te sturen ter voorbereiding op een groter toernooi. Het niveau is dus moei-

lijk in te schatten met 70 universiteiten uit 15 landen. Daarom trainen we gewoon keihard en zien we wel hoever we komen.'

Binnen Argo is er veel aandacht voor de wedstrijd. Het is alweer een tijd geleden dat een Wagenings damsteam uitkwam op het EUC. Nynke: 'Argo selecteert steeds meer studenten voor het wedstrijdroeien. Maar dat Argo zich twee keer heeft weten te kwalificeren, motiveert natuurlijk iedereen op de vereniging.'

Ook 's weekends wordt er hard getraind. Soms twee keer per dag. Met het harde trainingsregime heb-

ben de dames geen moeite. 'De uren die je in de boot zit zijn uren die je anders hangend voor de tv doorbrengt' vertelt Floor. Opvallend genoeg hebben de dames bijna alle studiepunten gehaald. 'Het strakke schema zorgt voor discipline en structuur. Dat helpt je juist om goed op te letten tijdens college.'

Voor Nynke zijn de Europese studentenkampioenschappen voorlopig haar laatste wapenfeit: dit jaar staat het roeien op een laag pitje omdat ze een functie bekleedt in het bestuur. Carina Nieuwenweg. **CN**

Nieuwsgierig hoe de dames het straks doen in Hannover?

Dat kan via www.euc-rowing2015.eu

FOTO: SVEN MENSCH

AFLEVERING 55 - MORTIERSTRAAT 14B <<

Tekst
Sander de
Kraker en
Kim Peterse

Derk

Filippo

Bianca

Vera

Willem-Jan

Vecino

Wat voorafging: Willem-Jan moet door hem veroorzaakte schade aan het huis uit eigen zak aan de huisbaas betalen. Aangezien zijn lening op gaat aan de kroeg solliciteert hij naar een baantje.

Sollicitatie

Met een rood gezicht stapte Willem-Jan het kantoorje binnen. Vijf minuten te laat, dat begon al slecht. Een grijze man keek hem zuinig aan vanachter zijn bureau.

‘Meneer Wijnberg neem ik aan? Gaat u zitten.’ Willem-Jans nette broek knelde behoorlijk toen hij plaatsnam.

De man zette zijn brilletje recht.

‘Dus u wil graag onze nieuwe office-manager worden. Kunt u mij vertellen waarom u solliciteert op deze functie?’ Willem-Jan had een hekel aan werk, vooral als hij er niet beter van werd. Maar hij had nu echt geld nodig om de schade aan de regenpijp af te betalen.

‘Ik wil graag ervaring op doen met het werkende leven voordat ik afstudeer.’

‘Hm, juist ja. Over uw studie gesproken: hoe lang duurt die nu al?’

Hij dacht terug aan zijn AID in 2008. ‘Nu iets meer dan vier jaar.’ Willem-Jan probeerde het luchtig te laten klinken. Hij dacht aan al die verenigingsavonden, dispuutsfeesten, jaarclub-borrels of gewoonweg avonden in de kroeg hangen. ‘Ik heb hard gewerkt aan mijn sociale ontwikkeling. Veel netwerken enzo.’

De man gromde en ratelde op zijn toetsenbord. ‘Ben je oplossingsgericht?’

‘Eh...’ Willem-Jan probeerde snel wat te bedenken. Toen hij eens laat terugkwam uit de kroeg was hij zijn sleutels vergeten. Om binnen te komen, was hij via de regenpijp naar

ILLUSTRATIES: KIM PETERSE

boven geklommen en had daarbij de pijp zelf en de balkon-deur vernield. Toevallig ook de reden dat hij hier zat. Hij grijsde: ‘Och, ik ben wel creatief. Ik bereik sowieso altijd mijn doel.’

‘Hm, voor deze functie hebben we iemand nodig die proactief te werk gaat. Ben jij zo iemand?’

Willem-Jan dacht aan zijn rampzalige thesis-historie. Het lukte hem maar niet om het onderzoek van de grond te krijgen. Zijn eerste begeleider was inmiddels van baan veranderd. ‘Ik pak graag nieuwe projecten op,’ zei hij. Uiteindelijk stond de man op en schudde hem de hand. ‘Goed. Tot zover het interview. U hoort over een halfuurtje of u geselecteerd bent.’

‘En?’ Vera keek vragend naar een glunderende Willem-Jan terwijl hij de woonkamer betrad. ‘Hier staat de gloednieuwe office-manager bij Bon Berger International.’ Hij zette vol trots zijn kraag recht. Derk rolde met zijn ogen, tot hem iets te binnen schoot. ‘Bon Berger... dat ken ik ergens van.’ Hij begon te lachen. ‘Man, dat is vrijwilligerswerk!’

Resource volgt de belevenissen in de Mortierstraat 14B

Al het onderwijs dit studiejaar op campus

De universiteit slaagt er in om al het onderwijs dit studiejaar aan te bieden op de campus. Er zijn geen colleges op de Dreijen en de college-tijden hoeven niet te worden verruimd. Voor volgend studiejaar is de situatie nog onduidelijk.

Dit studiejaar telt ongeveer vijf-honderd studenten meer dan in 2014/2015. De universiteit kan die groei opvangen door het vertrek van hogeschool Van Hall Larenstein uit Forum, waardoor nieuwe

onderwijsruimten beschikbaar komen. Gevolg is dat er voldoende onderwijs- en practicumruimtes beschikbaar zijn op de campus voor het BSc- en MSc-onderwijs, aldus Fred Jonker, verantwoordelijk voor het onderwijsrooster bij de universiteit.

Voor volgend studiejaar kijken werkgroepen momenteel naar verschillende scenario's. Aanvankelijk wilde het universiteitsbestuur de Dreijen opwaarderen tot tweede

onderwijs-campus, maar bestuurder Tijs Breukink ziet daar om financiële redenen liever vanaf. De investering in De Dreijen was aanvankelijk begroot op 20 miljoen euro en in een latere variant vermindert tot 7 miljoen euro.

In plaats daarvan stelde Breukink voor om het lesrooster uit te breiden, bijvoorbeeld met twee uur per dag. Daarbij kun je denken aan 's ochtends eerder beginnen, de middagpauze verkleinen of avond-

colleges. Werkgroepen beoordelen nu of het onderwijs op de campus efficiënter georganiseerd kan worden of dat de college-tijden op de campus verruimd moeten worden.

Komend collegejaar zullen ongeveer 1500 nieuwe studenten beginnen aan een studie in Wageningen. Dit betekent een groei van 6 á 7 procent ten opzichte van vorig jaar. Toen startten nog 1418 bachelorstudenten aan Wageningen University. **AS**

>> FEESTEN

De beste feesten volgens Wageningen Uitgaans Promotie. Voor alle feesten, check www.wageningenup.nl.

WAGENINGENUP

BUNKER - BACK TO SCHOOL

Dinsdag 1 september van 22:00 tot 03:00

In de eerste week van het nieuwe collegejaar kun je op dinsdagavond natuurlijk weer terecht in de Bunker. Een leuke plek om bij te praten met vrienden en vriendinnen die je de hele vakantie niet gezien hebt of om direct weer op zoek te gaan naar een nieuwe schare, als je die van de vakantie alweer bent vergeten. No pressure, de tentamens zijn pas over 7 weken. Alle reden voor een goed feest!

HET GAT - IXESN: WELCOME TO HOLLAND PARTY

Vrijdag 4 september van 23:00 tot 04:00

IxesN verwelkomt internationale studenten in

Wageningen met een feest in Café Het Gat.

Draag ook je steentje bij om de internationals zich thuis te laten voelen en kom op vrijdag 4 september partyen in Het Gat.

CERES - OPEN FEEST

Donderdag 10 september van 23:00 tot 05:00

Genoten van de neonparty of het zwembadfeest tijdens de AID? Ceres geeft in de tweede week van het nieuwe jaar meteen het eerste een open feest. Ook als je geen lid bent of gaat worden mag je hier gewoon naar toe. Neem wel je ID-bewijs en collegekaart mee. Open feesten van de verenigingen zijn altijd de moeite waard! ③

>> HET ECHTE WERK

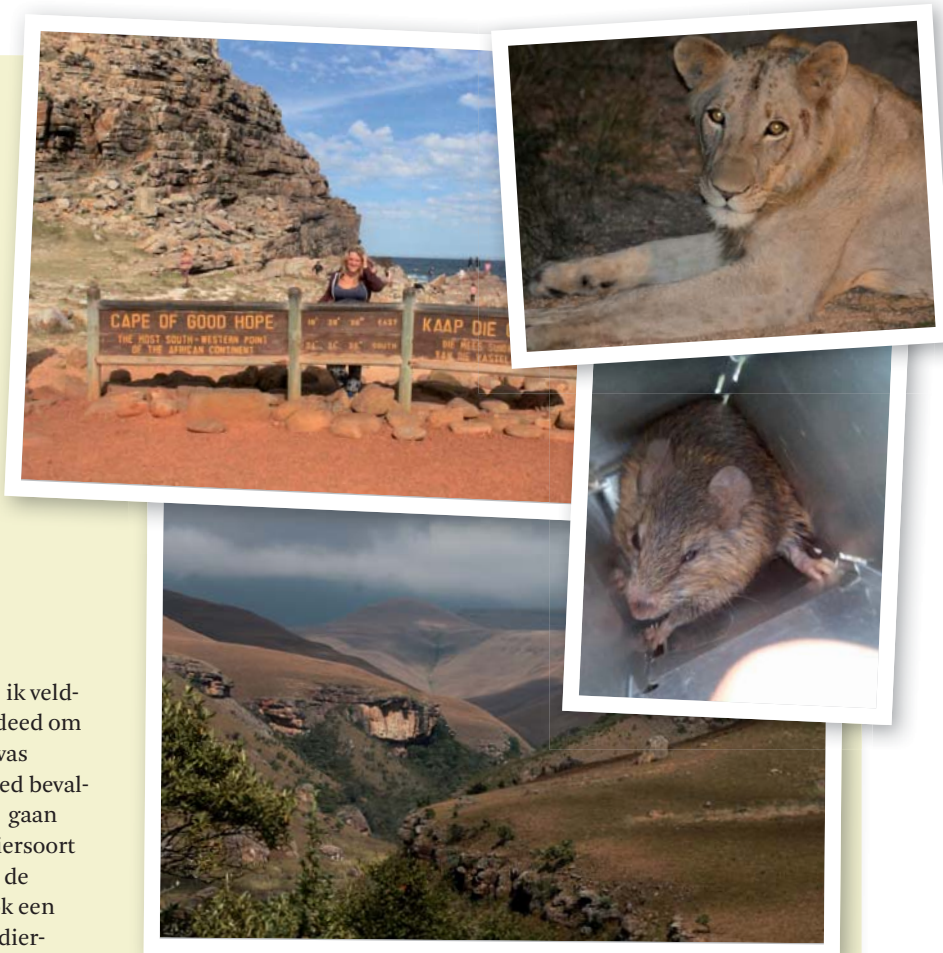
‘IK MAG NIET TERUG NAAR ZUID-AFRIKA’

Wie? Diede Melsen, masterstudent Biologie

Wat? Thesis, giving up density van de Namaqua rock Mouse (*Aethomys namaquensis*)

Waar? Lajuma national park, Soutpansberg, South Africa

‘Voor mijn thesis wilde ik graag een onderwerp hebben waarbij ik veldwerk kon doen buiten Europa. Toen de mogelijkheid zich voordeed om naar Zuid-Afrika te gaan, heb ik die kans meteen gegrepen. Ik was namelijk al eens in Zuid-Afrika geweest en dat was toen zeer goed bevallen. Ik wilde met de rock elephant shrew (*Elephantulus myurus*) gaan werken, maar toen ik in Zuid-Afrika aankwam bleek dat deze diersoort nauwelijks te vangen was voor mijn experimenten. Toen heb ik de Namaqua rock Mouse (*Aethomys namaquensis*) uitgekozen. Ook een leuk dier. Ik heb gekeken naar de “giving up density” van deze diersoort onder verschillende soorten beschutting. De “giving up density” is de voedseldichtheid (density) op een bepaalde plek waarbij het dier besluit om verder te gaan naar een volgende voedselplek. Ik moest de dieren ook vangen om hun dichtheid te bepalen. Ik vond het fijn dat ik daar heel zelfstandig kon werken. Het enige probleem was dat het soms veel regende. Het was regenseizoen waardoor ik niet altijd veldwerk kon doen. Gelukkig heb ik toch genoeg data kunnen verzamelen. Tijdens mijn onderzoek zaten we eigenlijk de hele week op de Soutpansberg en kwamen we maar één keer per week van de berg af om boodschappen te doen. We zaten dus eigenlijk ‘in the middle of nowhere’ en zagen niet veel mensen van buiten het park. Ik vond dit eigenlijk wel heerlijk en heb echt genoten van de rust. Op de berg waren

nog meer studenten en ook nog een groep met vrijwilligers. Deze mensen waren heel leuk.

Naast mijn thesis heb ik ook nog drie weken rondgereisd, waarvan ik één week in Kaapstad geweest ben. Ik heb heel veel gave dieren gezien waaronder cheeta's. Van de big-5 heb ik alleen het luipaard gemist. Na mijn drie maanden veldwerk en mijn drie weken reizen vloog ik terug naar huis. Op het vliegveld kreeg ik nog problemen omdat ik langer gebleven was dan ik mocht met mijn visum. Die had ik eerder al geprobeerd te verlengen maar dat lukte allemaal niet. Uiteindelijk mocht ik gewoon naar huis vliegen, maar nu mag ik jammer genoeg een jaar lang niet terug naar Zuid-Afrika'. ③ NJ

FOTO: TOD BAKER

MEANWHILE IN... <<

Ondertussen in... China

In het nieuws: In een terminal met chemische stoffen in de Chinese havenstad Tianjin deden zich op woensdag 12 augustus twee enorme explosies voor, met fatale gevolgen. Het officiële dodental is op het moment van schrijven opgelopen tot 123. Het ondoordacht blussen van een brand in de terminal heeft mogelijk een kettingreactie op gang gebracht die tot de explosies leidde.

Commentaar door Kevin Zhao, masterstudent Food Safety, uit China

'Het is een tragedie. In de eerste plaats natuurlijk omdat er zoveel mensen omgekomen zijn. Mensen zijn erg bezorgd omdat nog steeds niet is opgehelderd om welke chemicaliën het precies gaat. Ze dragen mondkapjes, want er kunnen schadelijke stoffen in de lucht zitten. Vrienden van mij uit Beijing, wat niet ver van Tianjin ligt, zijn bang dat als de wind draait er chemicaliënwolken hun kant op komen. Regelgeving om dit te voorkomen is er wel, maar of die wordt opgevolgd, is iets anders. Zulke incidenten zijn dan ook geen zeldzaamheid in China. Meestal worden er pas achteraf maatregelen genomen. En dat is te laat. Tegelijkertijd is het ook moeilijk voor de overheid om alles in de hand te houden. China is zo groot, met zoveel mensen, en zoveel bedrijven. Het is in een klein land als Nederland misschien moeilijk te bevatten, maar in China zijn we bijna gewend aan dit soort nieuwsberichten. Ik denk wel dat de overheid nu strenger op gaat treden. Na de schandalen met giftig melkpoeder van een aantal jaren geleden werden de regels in de voedingsindustrie aangescherpt – er werden hoge straffen uitgedeeld aan de verantwoordelijken. Daardoor is de situatie op het gebied van voedselveiligheid nu verbeterd.

China is een land in ontwikkeling. Door alle industrie die is opgebouwd kon de economie hard groeien. Maar het wordt steeds duidelijker wat de gevolgen voor het milieu zijn. We weten nu dat we actie moeten ondernemen. De overheid promoot nu dan ook het gebruik van schone technologie. Tijdens de afgelopen G20-top is de belofte gemaakt om de CO₂-uitstoot te reduceren. China gaat vooruit, maar zulke transities kosten wel tijd. **JB**

Ga jij op kamers?

Studenten laten zich horen in Soundbites.
Ga snel naar Resource-online.nl

Wageningen **in'to** Languages
opent nieuwe werelden

€ 90 voor studenten

'Pas als je de taal spreekt, begrijp je meer van de cultuur.'

Taaltrainingen

Start vanaf 28 september 2015

www.wageningenUR.nl/into

CineMec			Laan der Verenigde Naties 150 www.cinemec.nl / 0900 - 321 0 321	
Film v.a. woe 26 aug We Are Your Friends DONDERDAGAVOND €3 STUDENTENKORTING	Film ma 31 aug t/m wo 02 sep Timbuktu OSCAR NOMINATIE BESTE BUITENLANDSE FILM	Theater ON SCREEN 01 & 06 sep War Horse WINNAAR VAN 5 TONY AWARDS		

mededelingen

Open repetities WSKOV

Het Wageningse Studenten Koor- en Orkestvereniging is hard op zoek naar nieuwe leden voor koor en orkest. Je bent van harte welkom op één van de volgende open repetities. Voor koor: 3 & 10 september, voor symfonieorkest: 1 & 8 september. Tijdstip: 19.30 – 22.15 uur

Locatie: Generaal Foulkesweg 1A (Achter de Aula)

HTTP://WWW.WSKOV.NL/

Fablab Open Inloop, zaterdag 14.-18.00

Vanaf 5 september kunnen studenten en medewerkers weer elke zaterdagmiddag inspiratie en ervaring opdoen met 3D-technologie. Print of lasersnij je idee in 3D op het Fablab Wageningen, gehuisvest in de Starthub van WageningenUR (Tritongebouw, gebouw 119). Wil je de overige dagen zelf aan de slag, volg dan bij voldoende aanmeldingen eerst onze introductie cursus op 7 en 14 september.

WWW.FABLABWAG.NL

Deelnemers gezocht geurpanel

Heb jij een neus? Wil jij makkelijk geld verdienen? Heb je veel vrije tijd? Buro Blauw te Wageningen zoekt mensen voor haar geurpanel. Info of afspraak maken? Mail aan: geurlab@buroblauw.nl of bel: 0317 466699. Vraag naar Jacco, Marianne of Nienke.

agenda

donderdag 3 september t/m woensdag 9 september

FILMS VOOR STUDENTEN

Filmhuis Movie W start het seizoen met twee nieuwe films. Citizenfour is een intrigerende en verontrustende documentaire over Edward Snowden en zijn onthullingen van de af luisterpraktijken van overheden, in een verhaal dat zich ontvouwt als een bloedstollende paranoia-thriller. De film won dit jaar terecht de Oscar voor beste lange documentaire. De tweede film is Charlie's Country, een meesterlijk geacteerd drama en een knap psychologisch portret van een tegen draadse en trotse Aboriginal, en een scherpe aanklacht tegen de Australische maatschappij.

WWW.MOVIE-W.NL

dinsdag 9 september, 20.00

WORKSHOP ARDUINO

Zelf aan de remote (micro)control, maar nog te weinig ervaring? Geef je op en neem je laptop/PC, een Arduino + experimenteerboard en USB-stick mee naar het Fablab Wageningen.

Locatie: Starthub van WageningenUR, Tritongebouw (gebouw 119)

WWW.FABLABWAG.NL

donderdag 10 t/m zondag 13 september

BOOST JE ACADEMISCHE

VORMING MET DE

THEATERVERSTELLING

'MANSHOLT' IN DROEVENDAAL

'Mansholt is een ontroerend pleidooi voor de liefde en idealisme dat schrikbarend weinig aan actualiteit heeft ingeboet' (Het Parool). Sicco Mansholt (1908- 1995) was boer, lid van het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog, minister van landbouw en de eerste eurocommissaris van Landbouw. Hij hoorde bij de grondleggers van de EU en was de architect van het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Na het succes van vorig jaar is besloten tot een tweede reeks van de voorstelling 'Mansholt', en dit keer te zien in Wageningen! In een reeks kort en krachtige sketches wordt een verhaal verteld over een man en een landbouw in crisis. Dat verhaal biedt aanknopingspunten om te discussiëren over de hedendaagse landbouw. Na afloop van de voorstelling is er daarom een informeel programma om na te praten met o.a. boeren en WUR-alumni of te luisteren naar de ronde tafeldiscussie met deelname van o.a. de Rabo-sector Agri-food en de bio-ondernemer van de Zonnehoeve.

De periode dat studenten met korting een ticket (à € 10) online kunnen kopen is verlengd t/m 30 augustus. De voorstelling is tevens geschikt voor Engelstaligen: tijdens de voorstelling is de Engelstalige dialoog te lezen via een lichtkrant boven het toneel.

HTTP://MANSHOLT-THEATER.NL/

Monday 14 September 11:00-12:30

YOUNG KLV TRAINING – CV WRITING (ENG)

When writing a CV, you can face a daunting task in differentiating yourself from other job applicants. In

this workshop you learn the tips and tricks to show your talents in your CV. The trainer can take a look at your CV in advance and gives personal feedback. Of course non KLV members are welcome too!

Venue: Impuls building 115

WWW.KLV.NL

Wednesday 16 September 19.30-22.00

INVITATION FOR THE CRASH COURSE ON WU EDUCATION: GOVERNANCE, POLICY AND ORGANISATION

The course (one evening) addresses four issues. The first one is on governance and organisation of WU, the second one on funding of courses and other financial issues, the third one on main agenda items of Programme Committees: the annual Education Modification Cycle, the Education and Examination Regulations and the accreditation of study programmes, including the internal quality assurance system, the fourth one on tasks, responsibilities and authorities of a Programme Committee and its members. Lecturer: Prof.dr. Tiny van Boekel, Director of the Education Institute (OWI) and Dean of Education. Free drinks afterwards.

Venue: Forum Building, VIP rooms 031-034

Subscribe via: Marita.Klefen@wur.nl
Next courses are on: November 18, January 20, 2016 and April 20, 2016

Thursday 17 September 16.00

WEES SEMINAR: BAT MOVEMENTS IN ANTHROPOGENIC LANDSCAPES: OLD AND NEW CHALLENGES

Christian Voigt, head of the Batlab at Leibniz Institute for Zoo and Wildlife Research, Berlin will talk about the physiological and ecological challenges that migratory bats face. Bats are the only mammals capable of powered flight and thus they are highly mobile. Some species are migrating over distances of more than 2,000 km each year. Prior to the seminar you can join the discussion. MSc and PhD students can obtain per two attended sessions 1 EC as a capita selecta. Registration for this discussion is required as there is limited space: lysanne.snijders@wur.nl
Venue seminar: Orion, lecture room C1005.

Donderdag 17 september 19.00-22.00

YOUNG KLV TRAINING STRESS MANAGEMENT (NL)

Heb je wel eens last van gespannen spieren, vergeetachtigheid, tunnelvisie, versnelde hartslag, hoofdpijn, slapeloosheid, zorgen enzovoorts? En soms van alles tegelijk? Ben je in een situatie beland waarin je automatische antwoorden geeft terwijl je eigenlijk een creatief en betrokken antwoord zou willen geven? Je leert in deze training hoe je met stressvolle situaties om kunt gaan. Natuurlijk zijn ook niet KLV-leden van harte welkom. Impuls, gebouwnr. 115

WWW.KLV.NL

woensdag 23 september, 13.00 – 18.00 uur

SYMPOSIUM 'DE VEETELERS'

Van eenvoudige boer naar agrarisch ondernemer: De veehouderij is in een razend tempo aan het veranderen. Het symposium 'Veeteelt in beeld, agrarisch ondernemen in een ontwikkelende omgeving' schetst een beeld van de huidige ontwikkelingen in de veeteelt en bediscussieert de weg naar de toekomst vanuit de veehouder, het bedrijfsleven, de politiek en de wetenschap. Het symposium wordt georganiseerd t.g.v. het 85-jarig bestaan van De Nederlandse Zoötechnische Vereniging (NZV). De NZV is het netwerk van Wageningse Veetelers en andere geïnteresseerden in de veehouderij. Het symposium is open voor iedereen, dus ook niet-leden die graag met elkaar in debat willen of gewoon weer eens veel mensen uit de sector willen spreken zijn van harte welkom! Locatie: Hotel de Wageningse Berg, Gen. Foulkesweg 96.

AANMELDEN EN INFO: WWW.NZVNET.NL

Deadline indienen: één week voor verschijningsdatum (max. 75 woorden). Mail: resource@wur.nl

Daar zit muziek in!

3 september 2015 | 20:30 uur

Junushoff presenteert in samenwerking met Wageningen UR, een speciaal zomerconcert op de Campus met André Heuvelman, bekend trompettist van het Nederlands Blazers Ensemble. Dit concert wordt aangeboden door de vereniging 'Vrienden van Junushoff', dus u hoeft geen kaarten te kopen om bij dit speciale evenement aanwezig te zijn.

3 mannen op een kruispunt van hun leven en carrières besloten al improviserend samen te gaan spelen. De groep Space Master Silence begon als een muzikale zoektocht naar het onbekende land van de muziek, emotie en geest.

Project SMS (Space - Master - Silence) is de naam van het programma waar samen met het publiek de muziek ontstaat uit de ruimte, het meesterschap en de stilte. Ga zitten of liggen en geniet van een prachtig en ontspannend concert in de open lucht op de WUR campus.

"Music is the mediator between the spiritual and the sensual life" - Ludwig van Beethoven

Frans de Rond / Electronics
Joshua Samson Hang / Percussion
André Heuvelman / Trompet, Flugelhorn, Quartertonetrompet

Locatie: WUR Campus bij het Atlas gebouw
Droevendaalsesteeg 4 | Gebouw 104 | 6708 PB Wageningen

colofon

Resource is het magazine en de website voor studenten en medewerkers van Wageningen UR. Resource magazine verschijnt tweewekelijks op donderdag.

Redactieadres

Akkermaalsbos 14, 6708 WB Wageningen (Nexus, gebouw 117, bode 31).
Postbus 409 6700 AK Wageningen.
Secretariaat: Thea Kuijpers,
resource@wur.nl, 0317 484020
Website: www.resource-online.nl.
ISSN 1389-7756

Redactie

- Edwin van Laar (hoofdredacteur)
edwin.vanlaar@wur.nl, 0317 482997
- Roelof Kleis (ecologie, sociale wetenschappen, economie)
roelof.kleis@wur.nl, 0317 481721
- Koen Guiking (webredacteur)
koen.guiking@wur.nl, 0317 488190
- Linda van der Nat (studenten, onderwijs)
linda.vandernat@wur.nl, 0317 481725
- Rob Ramaker (voeding, visserij)
rob.ramaker@wur.nl, 0317 481709
- Albert Sikkema (plant, dier, organisatie)
albert.sikkema@wur.nl, 0317 481724

Freelance auteurs

Romy Appelman, Jeroen Bok, Alexandra Branderhorst, Stijn van Gils, ir. Yvonne de Hilster, Milou van der Horst, Amy Jansen, Nicole Janssen, Iris Keizer, Jan-Willem Kortlever, Sander de Kraker, Carina Nieuwenweg, ir. Rik Nijland, Kim Peterse, Camilla Ponte, Simone Rijlaarsdam, Mary Shrestha, ir. Joris Tielens, Kees van Veluw, Veronika Wehner, Hoger Onderwijs Persbureau

Vormgeving en opmaak

Geert-Jan Bruins

Fotografie

Guy Ackermans, Sven Menschel,
Aart-Jan van de Glind

Illustraties

Guido de Groot, Studio Lakmoes,
Kim Peterse, Henk van Ruitenbeek

Vertaling

Clare McGregor, Susie Day, Clare Wilkinson

Druk

Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam

Redactieraad

ir. Martijn de Groot (voorzitter), prof. Anton Haverkort, ir. Tia Hermans, ir. Marianne Heselmans, dr. ir. Patrick Jansen, Anneloes Reinders, Simone Ritzer, dr. Margit van Wessel. redactieraad.resource@wur.nl

Abonnement

Een abonnement op het magazine kost €58 (buitenland €131,50) per academisch jaar. Opzeggen voor 1 augustus.

Advertenties

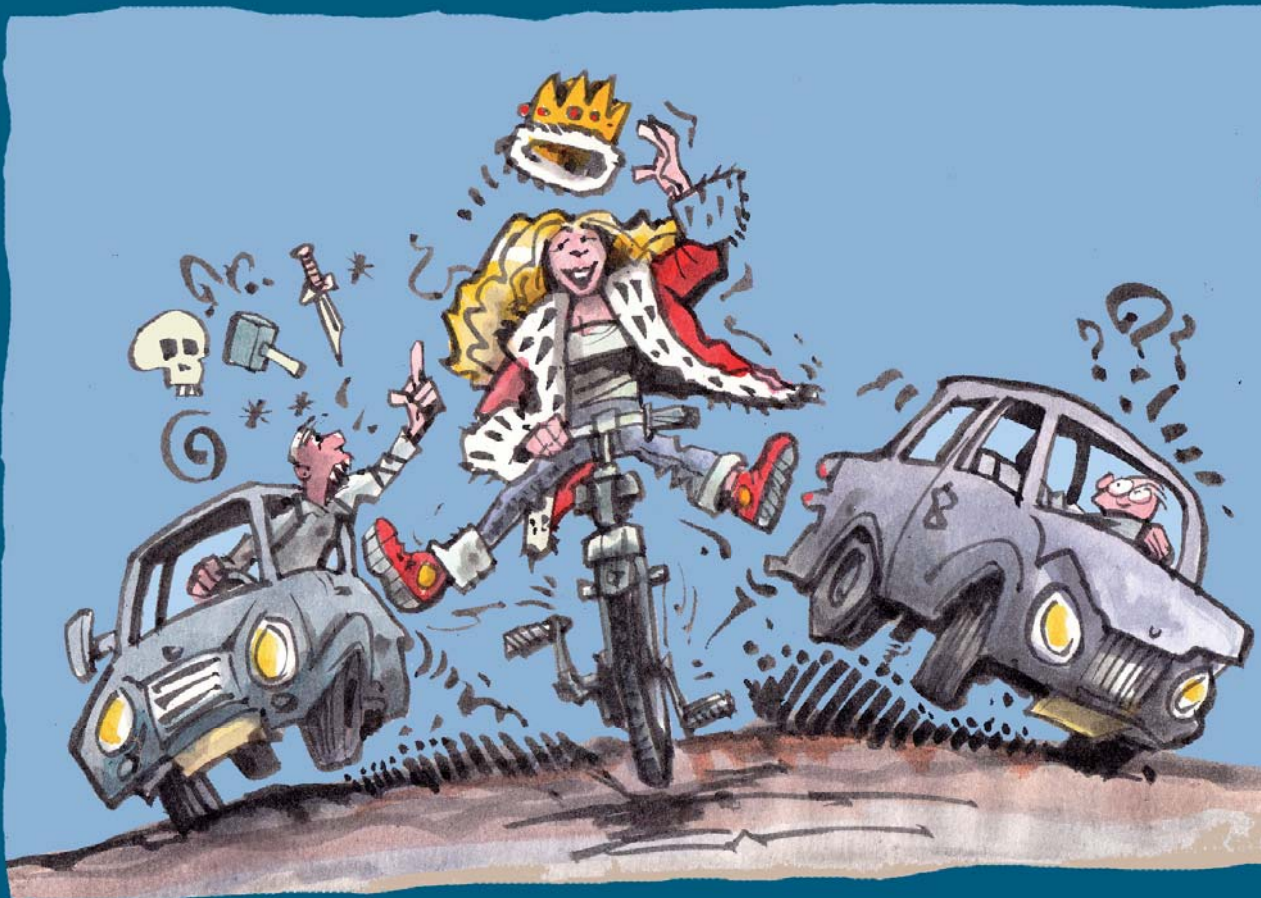
Extern: Bureau van Vliet, 023 5714745,
m.dewit@bureauvanvliet.com
Intern: Thea Kuijpers, resource@wur.nl,
0317 484020

Uitgever

Marc Lamers, Corporate Communications & Marketing Wageningen UR

>>TYPICAL DUTCH

ILLUSTRATE: HENK VAN RUITENBEEK

Carefree cycling

The Dutch cycle everywhere and as soon as they are on a bike, traffic rules no longer apply. Forget giving way to the right; cyclists always have right of way.

Going anywhere by car is next to impossible, especially in Wageningen. Not only do cyclists always have right of way, they also come in large groups. This peaks on the way to and from the university, where the entire main road is sometimes blocked with cyclists for up to five minutes, with cyclists forming a 20 meter que in front of the traffic light. While the older generation doesn't usually join in the queuing or the cycling in groups, they too disregard all traffic rules. Even outside of the cities, one has to be careful. If an accident occurs, the car driver almost always takes the blame. Luckily the cycle paths in Wageningen are well maintained, so that cyclists usually aren't on the road.

Growing up in the States, cycling was considered solely as a sport, and not as a method of transportation. There were no bike paths, and going by bike on the roads with all the SUVs was considered suicidal. Even after moving back to Germany, I rarely went anywhere by bike. The countryside is just too hilly. Even though all that *fietsen* took some getting used to, I quite enjoy it in the meantime and I have adapted the Dutch 'right of way' mentality. Now I have to be super careful when I visit my parents in Germany. Thanks to my Dutch approach to cycling, I have nearly been hit by a car two or three times.

🇩🇪 Lisa Pennemann, Master's student of Biotechnology, from Germany

Do you have a nice anecdote about your experience of going Dutch? Send it in! Describe an encounter with Dutch culture in detail and comment on it briefly. 300 words max. Send it to resource@wur.nl and earn twenty-five euro and Dutch candy.

[NL]

ZORGELOOS FIETSEN

Zo gauw Nederlanders op de fiets stappen gelden er geen verkeersregels meer. Fietzers nemen altijd voorrang. In Nederland zijn automobilisten daarop bedacht, dus meestal gaat het goed. Lisa Pennemann heeft zichzelf die roekeloze rijstijl ook aangemeten. Zelfs als ze terug is in Duitsland haalt ze soms Hollandse toeren uit op haar fiets. Erg veilig is dat niet. Ze is al meerdere keren bijna van de sokken gereden door auto's.